Nr. 4. Warszawa, dnia 15 marca 1930 r. Rok XIII.

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Prenumerata roczna 12 zł. Cena egzemplarza 1 zł.

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20.

Adres Administracji: Komisarjat Rządu, ul. Senatorska Nr. 12. Telef. 96-87.

TREŚĆ:

I.

Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

z 1 marca Nr. 14 Rok 1930

Poz. 102. Ustawa z dnia 12 lutego 1930 r. o ujednostajnieniu terminów płatności państwowego podatku gruntowego i składek za przymusowe ubezpieczenie budowli od ognia w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych.

Poz. 103. Umowa między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o regulacji rzeki Olszy i potoku Piotrówki, podpisana w Katowicach dnia 18 lutego 1928 r.

Poz. 104. Oświadczenie Rządowe z dnia 3 lutego 1930 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Umowy między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o regulacji rzeki Olszy i potoku Piotrówki, podpisanej w Katowicach dnia 18 lutego 1928 roku.

Poz. 105. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28 lutego 1930 r. o ponownych wyborach do Sejmu w okręgu wyborczym Nr. 57 oraz do Senatu na obszarze województwa wołyńskiego.

z 6 marca Nr. 15 Rok 1930

Poz. 106. Układ o komunikacji kolejowej między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Łotewską, podpisany w Rydze dnia 12 lutego 1929 roku.

Poz. 107. Oświadczenie Rządowe z dnia 4 lutego 1930 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Układu o komunikacji kolejowej między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Łotewską, podpisanego w Rydze dnia 12 lutego 1929 r.

Poz. 108. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 lutego 1930 r. o przenoszeniu oficerów zawodowych, z innych korpusów osobowych do korpusu oficerów sądowych.

Poz. 109. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1930 r. o zmianie granic miasta Radymna w powiecie jarosławskim, województwie lwowskiem.

Poz. 110. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1930 r. o zmianie granic gminy wiejskiej Hel i obszaru dworskiego Hel w powiecie morskim, województwie pomorskiem.

Poz. 111. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1930 r. o zniesieniu obszaru dworskiego Rybowo w powiecie wągrowieckim, województwie poznańskiem.

Poz. 112. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 7 lutego 1930 r. o zniesieniu obszaru dworskiego Sierosław w powiecie i województwie poznańskiem.

Poz. 113. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości i Ministrem Skarbu z dnia 22 stycznia 1930 r. w sprawie przeniesienia do Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej ksiąg wzorów i modeli prowadzonych przez sądy grodzkie w okręgu sądów apelacyjnych w Poznaniu i Toruniu oraz w okręgu sądu okręgowego w Katowicach.

Poz. 114. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 13 stycznia 1930 r. o zmianie granic gmin wiejskich Dynów i Nozdrzec w powiecie brzozowskim, województwie lwowskiem.

Poz. 115. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 13 stycznia 1930 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości i Ministrem Spraw Wewnętrznych w sprawie wykonywania postanowień, dotyczących przymusowego umieszczania w przytułkach i domach pracy przymusowej w województwach poznańskiem i pomorskiem.

Na podstawie ustępu drugiego art. 34 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 października 1927 r. o zwalczaniu żebractwa i włóczęgostwa (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 823) zarządza się co następuje:

§ 1. Postanowienia rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14-go października 1927 r. o zwalczaniu żebractwa i włóczęgostwa (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 823), dotyczące przymusowego umieszczania w przytułkach i domach pracy przymusowej, będą wykonywane na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego od dnia 1 kwietnia 1930 r.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1930 r.

---

z 8 marca Nr. 16 Rok 1930.

Poz. 116. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 18 stycznia 1930 r. o częściowej zmianie taryfy telefonicznej, obowiązującej na sieciach eksploatowanych przez Polską Akcyjną Spółkę Telefoniczną.

Poz. 117. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 31 stycznia 1930 r. w sprawie wstrzymania likwidacji urzędów katastralnych w Dynowie, Delatynie i Dukli w okręgu administracyjnym izby skarbowej we Lwowie.

Poz. 118. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 1 lutego 1930 r. w sprawie zmian w organizacji urzędów skarbowych podatków i opłat skarbowych oraz komisyj szacunkowych do spraw podatku dochodowego i przemysłowego w okręgu administracyjnym izby skarbowej w Brześciu n/B.

Poz. 119. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 14 lutego 1930 r. w przedmiocie przesunięcia na rok 1930 terminu do składania zeznań o dochodzie z art. 50 ust. o państwowym podatku dochodowym.

Poz. 120. Rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych z dnia 8 lutego 1930 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Robót Publicznych, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości, w sprawie udzielania przez władze wojskowe pozwoleń na wzniesienie, przebudowę lub zmianę budynku w pobliżu twierdz, lub w rejonach fortyfikacyjnych.

Na zasadzie art. 422 i 342 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) zarządza się co następuje:

§ 1. Władze wojskowe mogą udzielać pozwoleń w myśl art. 342 na wzniesienie, przebudowę lub zmianę budynku w pobliżu twierdzy lub w rejonie fortyfikacyjnym — o ile projektowane wzniesienie, przebudowa lub zmiana budynku nie wpłynie ujemnie na stan obronności twierdzy lub rejonu fortyfikacyjnego.

Za twierdzę należy uważać obszar warowny, — za pobliże twierdzy obszar położony

w granicach obszaru warownego — za rejony fortyfikacyjne zaś rejony umocnione.

§ 2. Udzielone przez władzę wojskową pozwolenie na wzniesienie, przebudowę lub zmianę budynku w granicach obszaru warownego lub w rejonie umocnionym nie zwalnia proszącego o to pozwolenie od dopełnienia innych warunków, wymaganych przez szczególne przepisy dla wzniesienia, przebudowy lub zmiany budynku.

§ 3. Wzniesienie budynku oznacza zarówno postawienie nowego budynku stałego lub tymczasowego, jak również nadbudowę lub powiększenie budynku istniejącego,—z wyjątkiem podrzędnych budynków gospodarskich, wznoszonych w miejscowościach wiejskich, jak: kurniki, brogi, budki i t. p.

Przebudowa budynku oznacza przeróbkę budynków wymienionych w ustępie pierwszym, przy których zostają zmieniane, dodawane lub usuwane części nośne lub konstrukcyjne tych budynków, bądź części wpływające na bezpieczeństwo budynków od ognia lub stan zdrowotny.

Zmiana budynku oznacza zmianę przeznaczenia budynków lub ich części, określonych w ustępie pierwszym i drugim, w szczególności przeróbkę na pomieszczenie dla pobytu ludzi takich budynków lub ich części, które uprzednio miały inne przeznaczenie lub były budowane dla innego celu.

§ 4. Władzą wojskową właściwą dla udzielenia pozwolenia jest: w obszarach warownych — dowódca obszaru warownego,

w rejonach umocnionych — ten dowódca okręgu korpusu, w którego okręgu położony jest dany rejon umocniony.

Od decyzji władzy, wskazanej w ustępie pierwszym, przysługuje interesowanemu w terminie dni 14 od dnia jej doręczenia odwołanie do Ministra Spraw Wojskowych.

§ 5. Do prośby o udzielenie pozwolenia należy dołączyć jeden egzemplarz planów (projektów), dotyczących budowy, co do której ma być udzielone pozwolenie. Planów tych stronie interesowanej nie zwraca się.

Władza wojskowa może, w razie potrzeby, zażądać od interesowanego uzupełnienia planów (projektów) budowy — lub też przeprowadzić dochodzenia przed wydaniem pozwolenia, celem uzyskania potrzebnych wiadomości.

§ 6. Prośbę o udzielenie pozwolenia władza wojskowa rozpatruje tylko w tym kierunku, czy wzniesienie, przebudowa lub zmiana budynku nie wpłynie ujemnie na stan obronności obszaru warownego lub rejonu umocnionego i w zależności od tego, władza wojskowa albo:

a) udziela pozwolenia, nie czyniąc go zawisłem od żadnych warunków, albo

b) udziela pozwolenia warunkowego t. j. uzależnia wzniesienie, przebudowę lub zmianę budynku w granicach obszaru warownego lub w rejonie umocnionym od wyrażenia przez interesowanego zgody na warunki wskazane przez władzę wojskową, udzielającą pozwolenia, albo

c) odmawia pozwolenia.

§ 7. Warunki wskazane przez władzę wojskową, udzielającą pozwolenia warunkowego (§ 6 pkt. b), mogą wynikać tylko ze względów dotyczących obronności obszaru warownego, lub rejonu umocnionego.

W szczególności władza wojskowa, udzielając pozwolenia warunkowego, może zażądać od właściciela nieruchomości złożenia oświadczenia, że ani przez niego, ani też przez jego prawonabywców nie będą podnoszone do Skarbu Państwa żadne roszczenia o odszkodowanie z tytułu uszkodzenia lub zupełnego zburzenia budynku, któreby nastąpiło w związku z wydarzeniami wojennemi lub wojskowemi operacjami dla celów obrony. Dopełnienie tego zobowiązania może być zapewnione przez danie odpowiedniej gwarancji, wskazanej przez władze wojskowe.

§ 8. Pozwolenie na wzniesienie, przebudowę lub zmianę budynku powinno być udzielane na pewien określony czas, oznaczony przez władzę wojskową, jednak nie krótszy niż dwuletni.

Po upływie oznaczonego w pozwoleniu czasu, traci ono swą ważność.

§ 9. Do próśb, wnoszonych do władz wskazanych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202), o udzielenie pozwolenia na wzniesienie, przebudowę lub zmianę budynku—należy, o ile chodzi o takie budowy w granicach obszaru warownego lub rejonu umocnionego, dołączyć pozwolenie władzy wojskowej, wydane w myśl niniejszego rozporządzenia.

Prośba o pozwolenie na wzniesienie, przebudowę lub zmianę budynku nie będzie rozpatrywaną, jeżeli interesowany nie uzyskał uprzednio pozwolenia władzy wojskowej na taką budowę w granicach obszaru warownego, lub rejonu umocnionego, — pozwolenie zaś nie będzie udzielone, gdy interesowany nie dopełnił warunków przewidzianych w udzielonem mu przez władzę wojskową pozwoleniu warunkowem.

§ 10. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 121. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 marca 1930 r. o ponownych wyborach do Sejmu w okręgu Nr. 62.

z 13 marca Nr. 17 Rok 1930

Poz. 122. Ustawa z dnia 29 stycznia 1930 r. w sprawie zmiany ustawy z dnia 11 grudnia 1924 r. o przyznawaniu darów z łaski (Dz. U. R. P. z r. 1925 Nr. 2, poz. 12).

Art. 1. Tytuł ustawy z dnia 11 grudnia 1924 r. o przyznawaniu darów z łaski (Dz. U. R. P. z r. 1925 Nr. 2, poz. 12) otrzymuje następujące brzmienie:

„Ustawa o zaopatrzeniu osób, szczególnie zasłużonych, oraz o wyjątkowem zaopatrzeniu, nieopartem na innych tytułach prawnych".

Art. 2. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Ministrowi Skarbu tudzież innym ministrom we właściwym każdemu z nich zakresie działania.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 123. Ustawa z dnia 12 lutego 1930 r. o ochronie swobody wyborów przed nadużyciem władzy urzędników.

Art. 1. Postanowienia niniejszej ustawy mają moc obowiązującą dla wyborów Sejmu i Senatu, Sejmu Śląskiego oraz ciał samorządowych.

Art. 2. Urzędnik, który w związku ze swojem urzędowaniem wpływa bezprawnie na wynik głosowania, a w szczególności:

a) sporządza listę głosujących z pominięciem uprawnionych lub wpisaniem nieuprawnionych;

b) używa podstępu celem nieprawidłowego sporządzenia listy głosujących;

c) uszkadza, ukrywa, przerabia lub podrabia protokóły lub inne dokumenty głosowania;

d) dopuszcza się nadużycia przy przyjmowaniu lub obliczaniu głosów;

e) dopuszcza się nadużycia przy zgłaszaniu lub ustalaniu listy kandydatur, albo też unieważnia bezprawnie deklaracje wyborców, dotyczące zgłoszeń kandydatur

— ulega karze więzienia do lat pięciu.

Art. 3. Urzędnik, który przemocą, groźbą, podstępem, lub innym niedozwolonym sposobem w związku ze swojem urzędowaniem przeszkadza:

a) odbyciu zgromadzenia wyborców;

b) swobodnemu wykonywaniu prawa zgłaszania kandydatur;

c) swobodnemu wykonywaniu prawa głosowania;

d) głosowaniu lub obliczaniu głosów

— ulega karze więzienia do lat trzech.

Art. 4. Urzędnik, który w związku ze swojem urzędowaniem lub też z wyraźnem lub domniemanem powołaniem się na nie, używa przemocy, groźby, podstępu lub innego niedozwolonego sposobu celem:

a) wywarcia wpływu na sposób głosowania osoby uprawnionej lub celem powstrzymania jej od głosowania;

b) wywarcia wpływu na zgłaszanie kandydatur albo na ich zaniechanie, w szczególności także na umieszczenie lub wycofanie podpisów na deklaracjach, dotyczących zgłoszenia kandydatur

— ulega karze więzienia do lat pięciu.

Art. 5. Tej samej karze ulega urzędnik, który w związku ze swojem urzędowaniem lub też z wyraźnem albo domniemanem powołaniem się na nie, udziela lub obiecuje udzielić korzyści majątkowej albo osobistej uprawnionemu do głosowania, czy też innej osobie:

a) celem wywarcia wpływu na sposób głosowania osoby uprawnionej lub celem powstrzymania jej od głosowania;

b) celem wywarcia wpływu na zgłaszanie kandydatur, czy też ich zaniechanie, w szczególności także na umieszczenie lub wycofanie podpisu na deklaracjach, dotyczących zgłoszenia kandydatur.

Art. 6. Urzędnik, który w związku ze swojem urzędowaniem przy głosowaniu tajnem zapoznaje się w sposób bezprawny z treścią cudzego głosu

— ulega karze aresztu do jednego roku.

Art. 7. Ze skazaniem za czyny, w powyższych przepisach przewidziane, łączą się w każdym wypadku następujące kary dodatkowe:

a) pozbawienie czynnego i biernego prawa wyborczego do ciał i instytucyj publicznych przez lat dziesięć, w wypadku zaś, przewidzianym w art. 6 — przez 5 lat, oraz utrata piastowanych mandatów;

b) wydalenie ze służby państwowej oraz samorządowej z utratą praw wynikających z tej służby;

c) pozbawienie prawa piastowania urzędów publicznych oraz wykonywania adwokatury i notarjatu.

Powyższe kary dodatkowe mają być orzeczone w wyroku i wymierzone łącznie.

Kary dodatkowe i skutki kar, przewidziane w ustawach karnych dzielnicowych, nie mają zastosowania do wypadków, przewidzianych w tej ustawie.

Art. 8. Urzędnikiem w rozumieniu tej ustawy jest każda osoba, pełniąca funkcje publiczne w imieniu Państwa lub samorządu. Za urzędników uważać również należy członków komisyj wyborczych.

Art. 9. Dla rozpoznania spraw, w tej ustawie określonych, właściwy jest sąd okręgowy.

Art. 10. Najpóźniej w przeciągu 48 godzin od chwili otrzymania doniesienia o popełnieniu jednego z przestępstw, przewidzianych w tej ustawie, obowiązany będzie oskarżyciel publiczny złożyć wniosek o wszczęcie śledztwa; śledztwo jest konieczne.

Śledztwo prowadzi sędzia śledczy, któremu sprawą przypadnie w drodze przyjętego w sądzie okręgowym podziału czynności.

Jeżeli wszechstronne wyjaśnienie okoliczności sprawy w toku śledztwa doprowadzi do ustalenia, że należy przeprowadzić rozprawę główną, sędzia śledczy obowiązany będzie wydać natychmiast postanowienie, zawieszające oskarżonego urzędnika w urzędowaniu, i o tem zawiadomić właściwą jego władzę przełożoną.

Art. 262, 264, 266 § 2 i 272 kodeksu postępowania karnego z dnia 19 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 313) nie mają tu zastosowania.

Art. 11. Pokrzywdzonym w rozumieniu tej ustawy jest nietylko osoba, określona w art. 60 kodeksu postępowania karnego z dnia 19 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 313), ale także osoba, która doniosła o przestępstwie, o ile przysługuje jej prawo wybierania w okręgu wyborczym, gdzie zostało spełnione przestępstwo.

Zawiadomienie, przewidziane w art. 271 § 1 kodeksu postępowania karnego z dnia 19 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 313), sędzia śledczy winien skierować również do pokrzywdzonego z oznajmieniem, że przysługuje mu prawo, określone w art. 70 powyższej ustawy.

W razie niewykonania tego prawa w terminie ustawowym, lub nieprzyznania przez sąd apelacyjny praw oskarżyciela posiłkowego, sędzia śledczy umarza śledztwo i zawiadamia o tem oskarżonego.

Art. 12. Do przestępstw, przewidzianych w tej ustawie, nie mają zastosowania przepisy ustaw karnych dzielnicowych o zawieszeniu kary. Ściganie i karanie tych przestępstw przedawnia się po upływie lat dziesięciu od ich popełnienia.

Art. 13. Równocześnie z rozpisaniem wyborów podać należy tę ustawę we wszystkich gminach okręgów wyborczych przez rozplakatowanie do powszechnej wiadomości.

Art. 14. Wykonanie ustawy niniejszej powierza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 15. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Z dniem tym tracą moc obowiązującą wszystkie przepisy, sprzeczne z tą ustawą.

Poz. 124. Ustawa z dnia 21 lutego 1930 r. w sprawie zmiany niektórych postanowień rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86).

Art. 1. W art. 23 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej wstawia się na początku nowe dwa ustępy o brzmieniu następującem:

„Uprawienia wojewody, przewidziane w art. 11, w ustępie 2 art. 12, w artykułach 14, 15, 16, 18 i 20, nie odnoszą się do administracji oświecenia publicznego.

W zebraniach, przewidzianych w art. 13, kuratorowie okręgów szkolnych mogą brać udział.

Art. 2. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanym ministrem.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Poz. 125. Ustawa z dnia 21 lutego 1930 r. w przedmiocie przywrócenia mocy obowiązującej i wprowadzenia niektórych zmian w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 kwietnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 305), w sprawie zapewnienia czasowych mieszkań i pomieszczeń dla zwolnionych robotników rolnych.

Art. 1. W ustępie 1 art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 kwietnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 305) słowa: „do dnia 31 maja tegoż roku" zastępuje się słowami: „do dnia 30 czerwca tegoż roku".

W ustępie 2 tegoż artykułu słowa: „do 31 maja" zastępuje się słowami: „do dnia 30 czerwca tegoż roku".

Art. 2. W ustępie 1 art. 2 słowa: „do 31 maja" zastępuje się słowami: „do dnia 30 czerwca tegoż roku".

Art. 3. W punkcie c) art. 3 po słowie: „otrzymał" wstawia się wyraz: „stałe".

Art. 4. W art. 4 ustęp 1 zamiast słów: „do dnia 31 maja 1929 r." wstawić słowa: „do dnia 30 czerwca 1930 r.".

Art. 5. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrom: Pracy i Opieki Społecznej, Rolnictwa, Sprawiedliwości oraz Spraw Wewnętrznych.

Art. 6. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Poz. 126. Ustawa z dnia 21 lutego 1930 r. o zmianie ustawy z dnia 18 marca 1925 r. o izbach morskich.

Poz. 127. Ustawa z dnia 26 lutego 1930 r. w sprawie zmiany ustawy z dnia 29 lipca 1921 r. w przedmiocie przeznaczenia terenów za cytadelą oraz pasa ziemi wzdłuż ulicy Górnej w Warszawie pod budowę domów, oraz ustaw z dnia 28 lipca 1922 r. i 22 września 1922 r., dotyczących rozszerzenia zakresu działania powołanej wyżej ustawy z dnia 29 lipca 1921 r.

Poz. 128. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 lutego 1930 r. w sprawie wymiarów i sposobu umieszczania bandery i flagi na statkach i łodziach państwowego zarządu rzecznego.

Poz. 129. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 marca 1930 r. w sprawie flag i innych znaków wojskowych.

Poz. 130. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 grudnia 1930 r. o zarządzeniu wyborów do Sejmu Śląskiego.

Poz. 131. Rozporządzenie Ministrów Spraw Wojskowych oraz Przemysłu i Handlu z dnia 16 grudnia 1929 r. o ustaleniu cenzusu, na którego podstawie oficerowie polskiej marynarki wojennej mogą uzyskać odpowiednie dyplomy oficerów polskiej marynarki handlowej.

Poz. 132. Rozporządzenie Ministra Reform Rolnych z dnia 7 lutego 1930 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Ministrem Rolnictwa w sprawie kursu obligacyj 5% Państwowej Renty Ziemskiej, opiewającej na złote w złocie, na rok 1930 r.

Poz. 133. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 26 lutego 1930 r. w sprawie przyznania prawa do zasiłków częściowo zatrudnionym robotnikom przemysłu włókienniczego na terenie województwa łódzkiego.

Poz. 134. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 4 marca 1930 r. o trybie postępowania przy obsadzaniu wolnych stanowisk prezesów i wiceprezesów sądów apelacyjnych i okręgowych.

Poz. 135. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 4 marca 1930 r. zmieniające tryb postępowania przy przenoszeniu sędziów i prokuratorów na inne miejsce służbowe i w stan spoczynku.

z 15 marca Nr. 18 Rok 1930

Poz. 136. Ustawa z dnia 12 lutego 1930 r. w przedmiocie wstrzymania eksmisji dzierżawców gruntów, zajętych pod budynki i położonych w obrębie miast, miasteczek, wsi i osad na obszarze okręgów sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie.

Poz. 137. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 24 lutego 1930 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa w sprawie uregulowaia ceny cukru.

Poz. 138. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 4 marca 1930 r. w sprawie przyznania prawa do zasiłków częściowo zatrudnionym robotnikom zakładów hutniczych, położonych na terenie działania Zarządu Obwodowego Funduszu Bezrobocia w Katowicach.

Poz. 139. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 marca 1930 r. o zmianie okręgów sądów powiatowych w Białymstoku i Knyszynie w okręgu sądu okręgowego w Białymstoku.

Poz. 140. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 marca 1930 r. o ponownych wyborach do Sejmu w okręgu wyborczym Nr. 33.

Poz. 141. Oświadczenie Rządowe z dnia 3 stycznia 1930 r. w sprawie ratyfikacji przez Japonję, Łotwę, Niemcy i Jugosławję konwencji międzynarodowej dotyczącej opjum, podpisanej w Genewie dnia 19-go lutego 1925 roku.

Poz. 142. Oświadczenie Rządowe z dnia 27 stycznia 1930 r. w sprawie przystąpienia Syrji i Libanu do konwencji i statutu o wolności tranzytu, podpisanych w Barcelonie dnia 20 kwietnią 1921 roku.

Poz. 143. Oświadczenie Rządowe z dnia 27 stycznia 1930 r. w sprawie przystąpienia W. M. Gdańska do Traktatu Przeciwwojennego, podpisanego w Paryżu dnia 27 sierpnia 1928 r.

Poz. 144. Oświadczenie Rządowe z dnia 11 lutego 1930 r. w sprawie przystąpienia Jugosławji do Międzynarodowej Konwencji o zakazie używania białego (żółtego) fosforu przy wyrobie zapałek, podpisanej w Bernie dnia 26 września 1906 r.

Poz. 145. Oświadczenie Rządowe z dnia 17 lutego 1930 r. w sprawie ratyfikacji przez Hiszpanję Konwencji i Statutu o ustroju międzynarodowym Kolei Żelaznych, wraz z Protokółem podpisania, podpisanych w Genewie dnia 9 grudnia 1923 roku.

Poz. 146. Oświadczenie Rządowe z dnia 24 lutego 1930 r. w sprawie przystąpienia Japonji do Międzynarodowego Porozumienia o utworzeniu w Paryżu Międzynarodowego Urzędu dla zwalczania epizootij, podpisanego w Paryżu dnia 25 stycznia 1924 roku.

Poz. 147. Obwieszczenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 marca 1930 r. w sprawie sprostowania błędu w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 czerwca 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 45, poz. 380).

II.

Przedruki z Monitora Polskiego.

z 1 marca Nr. 50. Rok 1930

Poz. 81. Zarządzenie Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych z dnia 9 grudnia 1929 r. w sprawie połączenia Państwowego Instytutu Wychowania Fizycznego w Warszawie i Centralnej Szkoły Wychowania Fizycznego w Poznaniu w jeden zakład naukowy pod nazwą Centralny Instytut Wychowania Fizycznego w Warszawie na Bielanach

z 3 marca Nr. 51 Rok 1930

z 4 marca Nr. 52 Rok 1930

z 5 marca Nr. 53 Rok 1930

z 6 marca Nr. 54 Rok 1930

z 7 marca Nr. 55 Rok 1930

Poz. 82. Ogłoszenie Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 28 lutego 1930 r., L. dz. 2415/30.

z 8 marca Nr. 56 Rok 1930

z 10 marca Nr. 57 Rok 1930

Poz. 83. Obwieszczenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 3 marca 1930 r., w sprawie udzielania studentom Akademji Górniczej w Krakowie stypedjów z funduszów przewidzianych w budżecie Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

z 11 marca Nr. 58 Rok 1930

z 12 marca Nr. 59 Rok 1930

Poz. 84. Ogłoszenie Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 7 marca 1930 r.

Poz. 85. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 86. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 marca 1930 r. w sprawie wywłaszczenia gruntów dla budowy gazowni i elektrowni miejskiej w Toruniu.

Poz. 87. Okólnik Ministerstwa Skarbu L. D. IV. 230/3/30 z dnia 26 lutego 1930 r. o przepisach wykonawczych do rozporządzenia z dn. 31 grudnia 1929 r. w sprawie zwrotu ceł przy wywozie cjanków, żelazocjanków, błękitów oraz ługu potasowego.

Poz. 88. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 lutego 1930 r. o przymusowem wywłaszczeniu gruntów na rzecz Skarbu Państwa pod budowę kolei państwowej Łuck—Stojanów.

z 13 marca Nr. 60 Rok 1930

Poz. 89. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 90. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego Krzyża Zasługi.

Poz. 91. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego Krzyża Zasługi.

z 14 marca Nr. 61 Rok 1930

Poz. 92. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 6 marca 1930 r. o częściowej zmianie przepisów wykonawczych do rozporządzenia z dnia 17 grudnia 1928 r. w sprawie zwrotu cła przy wywozie bekonów i szynek.

z 15 marca Nr. 62 Rok 1930

III.

Przedruki z innych wydawnictw urzędowych.

DZIENNIK URZĘDOWY MINISTERSTWA SPRAWIEDLIWOŚCI.

z 1 lutego Nr. 3 Rok 1930

Okólnik Nr. 1519/I. U./30. w sprawie dokonywania rewizji przez Policję Państwową według kodeksu postępowania karnego.

Do wszystkich władz wymiaru sprawiedliwości.

Nawiązując do okólnika Nr. 1493/I.U./29 w sprawie czynności Policji Państwowej według kodeksu postępowania karnego (Dz. Urz. Min. Sprawiedliwości z 15 lipca 1929 r. Nr. 14), podaję do wiadomości władz wymiaru sprawiedliwości rozkaz Komendy Głównej Policji Państwowej, wydany na podstawie moich wyjaśnień, a zawierający następujące wskazówki o dokonywaniu rewizji przez funkcjonarjuszów Policji Państwowej według kodeksu postępowania karnego:

I. W każdym wypadku dokonywania rewizji przez P. P należy uprzednio uzyskać polecenie sądowe, po które zwrócić się należy do najbliższego sędziego śledczego lub sądu grodzkiego. W wypadkach niecierpiących zwłoki, jeżeli polecenie sądowe nie mogło być wy-

dane przed rewizją, można rewizję przeprowadzić bez uprzedniego polecenia sądowego; w tym wypadku jednak należy bezzwłocznie zwrócić się do najbliższego sędziego śledczego lub sądu grodzkiego o zatwierdzenie dokonanej rewizji i przed upływem 48 godzin od chwili przeprowadzenia rewizji doręczyć to zatwierdzenie sądowe osobie, u której rewizję przeprowadzono (art. 150 k. p. k.). Takie zatwierdzenie jest potrzebne w każdym razie, także wówczas, gdy rewizję przeprowadza policja z polecenia prokuratora, wydanego na zasadzie art. 20 przep. wprow. k. p. k.

Wypadki zatwierdzenia sądowego po przeprowadzonej rewizji będą zapewne w praktyce bardzo częste w porównaniu do ilości uprzednich poleceń sądowych, a to ze względu na zachodzącą często konieczność natychmiastowego dokonania rewizji celem zachowania i utrwalenia śladów przestępstwa.

II. Rewizja, dokonywana przez P. P., może być przeprowadzona w jednej z następujących 4 form, stosownie do warunków, zachodzących w poszczególnej sprawie.

1. **Rewizja w toku dochodzenia z mocą czynności sądowej** (w trybie art. 254 k. p. k.). W tej formie przeprowadzić należy rewizję w tych wypadkach, gdy zachodzą jednocześnie dwa warunki, a mianowicie: sędziego niema na miejscu, zwłoka zaś groziłaby zanikiem śladów lub dowodów przestępstwa. Warunkom tym staje się zadość, gdy sędzia jest wprawdzie obecny w danej miejscowości, lub nawet w pobliżu miejsca czynności, lecz zwłoka celem spowodowania czynności sędziego groziłaby zanikiem śladów lub dowodów przestępstwa, t. j. udaremnieniem celu rewizji. Rewizja dokonana przez policję w trybie art. 254 k. p. k. ma moc czynności sądowej (art. 257 k. p. k.), a przeto należy przy jej przeprowadzeniu zachować przepisy kodeksu postępowania karnego, przewidziane dla czynności sądowych, oraz z przebiegu jej sporządzić protokół (art. 255 k. p. k.), który ma moc protokółu sądowego (art. 257 k. p. k.). Przy sporządzaniu tego protokółu policja winna zachować przepisy przewidziane dla protokółów sądowych (art. 228 i nast. k. p. k.), z dwiema jednak modyfikacjami:

1) w protokóle należy wyraźnie zaznaczyć, dlaczego rewizję wykonano w zastępstwie sędziego; 2) dokonywujący rewizji funkcjonarjusz Policji Państwowej może przybrać w charakterze protokólanta drugiego funkcjonarjusza Policji Państwowej, albo, gdy protokólanta nie przybrano powołać do obecności przy rewizji dwóch mieszkańców okolicznych, którzy podpisem stwierdzają zgodność protokółu, spisanego przez dokonywującego rewizję, z przebiegiem czynności (art. 256 k. p. k.).

Z natury zadań policji, wkraczającej zwykle jako pierwsza władza bezpośrednio po czynie przestępnym wynika *częsta konieczność* dokonywania rewizji w trybie art. 254 k. p. k.

W wypadku rewizji w trybie art. 254 k. p. k. wypadnie z reguły poprzestać na następnem jej zatwierdzeniu przez sąd (pkt. 1). Wyjątkowo tylko będzie można uzyskać przed rewizją polecenie sądowe, np. sędzia wydaje polecenie rewizji, lecz nie może udać się bezzwłocznie na miejsce celem jej wykonania, lub np. wypadnie przedsiębrać kilka rewizyj równocześnie celem zapobieżenia usunięciu przedmiotów lub ukryciu się osób, a sędzia może być obecny tylko przy jednej i t. p.

2. **Wniosek do sędziego śledczego lub sądu grodzkiego o przeprowadzenie rewizji w trybie art. 251 k. p. k.** Jeżeli w czasie prowadzenia dochodzenia zachodzi potrzeba dokonania rewizji, a istnieje przypuszczenie, że na rozprawie głównej bez odczytania protokółu rewizji nie dałyby się odtworzyć wyniki rewizji, wówczas P. P. winna wystąpić do najbliższego sędziego śledczego lub sądu grodzkiego z wnioskiem o przeprowadzenie rewizji w trybie art. 251 k. p. k.; wniosek można przedstawić ustnie. W tym wypadku właściwy sędzia śledczy lub sąd grodzki z dokonanej na wniosek policji rewizji sam sporządzi protokół, a policja działa pod kierunkiem sędziego jako organ wykonawczy oraz dla usunięcia oporu i ochrony czynności urzędowej.

Wniosek taki P. P. składać powinna tylko w tych wypadkach, gdy nie zachodzi potrzeba natychmiastowego dokonania rewizji i upływ czasu, spowodowany złożeniem wniosku sędziemu śledczemu lub sądowi grodzkiemu oraz jego wykonaniem, nie grozi zatarciem śladów przestępstwa i udaremnieniem celu rewizji.

Wskazanem jest jednak, aby P. P. zwracała się, zamiast do sędziego, do prokuratora o wydanie zlecenia rewizji na zasadzie art. 20 przep. wprow. k. p. k. (patrz niżej pod 3), jeżeli wprawdzie sędzia jest na miejscu, lecz jest dość czasu na zwrócenie się do prokuratora bez obawy zatarcia śladów przestępstwa i udaremnienia celu rewizji.

3. **Rewizja na zlecenie prokuratora** (w trybie art. 20 przep. wprow. k. p. k.). W myśl art. 20 par. 2 przep. wprow. k. p. k. policja może w toku dochodzenia dokonywać poszczególnych czynności sądowych, jeżeli prokurator w danej sprawie to zleci, wymieniając dane czynności lub określając ich zakres. Do czynności tych należy, między innemi, również rewizja. Różnica między rewizją, dokonaną przez policję w trybie art. 254 k. p. k., a w trybie art. 20 par. 2 przep. wprow. k. p. k., polega na tem, że: w pierwszym wypadku — policja czyni to z własnej inicjatywy w swym charakterze dochodźcy, może to uczynić wtedy tylko, gdy zachodzą warunki art. 254 k. p. k. (nieobecność sędziego, zwłoka grożąca zanikiem śladów lub dowodów przestępstwa), w protokóle zaznaczyć winna, dlaczego rewizję przeprowadziła w zastępstwie sędziego; w drugim wypadku — policja czyni to na zlecenie prokuratora, choćby nie zachodziły warunki art. 254 k. p. k., w protokóle zaś powołuje przepis art, 20 przep. wprow. k. p. k. oraz zlecenie prokuratora. Pozatem protokół winien być sporządzony tak

samo, jak przy rewizji w trybie art. 254 k. p. k.; ma on moc protokółu sądowego, dokonana zaś w trybie art. 20 przep. wprow. rewizja ma charakter czynności sądowej (art. 20 par. 5 przep. wprow. k. p. k.). Mimo otrzymanego zlecenia prokuratorskiego należy następnie uzyskać zatwierdzenie rewizji przez sędziego (pkt. 1).

Prokurator może też osobiście przeprowadzić rewizję. W tym wypadku sporządza on protokół, przybierając jako protokólanta urzędnika sekretarjatu prokuratorskiego lub funkcjonarjusza policji państwowej; nadto policja działa pod kierunkiem prokuratora jako organ wykonawczy oraz dla usunięcia oporu i ochrony czynności urzędowej.

4. **Rewizja w toku dochodzenia stwierdzona zapiskiem** (art. 241 lub 243 k. p. k.). Rewizja, przeprowadzona w tej formie, nie ma charakteru czynności sądowej. Przy jej przeprowadzeniu nie jest zatem wymagane zachowanie warunków co do protokólanta wzgl. świadków, o których była mowa pod 1 i 3. Z przebiegu takiej rewizji sporządza się jedynie zapisek, podobnie jak z wszelkich innych czynności w toku dochodzenia, przyczem zapisek ten nie może być odczytany na rozprawie sądowej. To też jeżeli rewizja nie dała żadnych wyników można bez szkody dla dalszego postępowania poprzestać na sporządzeniu zapisku Podobnie poprzestać należy nas porządzeniu zapisku w tych wypadkach, gdy zachodzi konieczność natychmiastowego przeprowadzenia rewizji, a na miejscu niema ani sędziego ani drugiego funkcjonarjusza P. P., ani też dwóch świadków. wymaganych przez art. 256 k. p. k. do stwierdzenia zgodności protokółu z wynikiem rewizji. Jednak i w tym wypadku należy uzyskać polecenie sądowe dokonania rewizji lub następne jej zatwierdzenie (pkt. 1).

III. Co się tyczy trudności, na jakie napotkać może w pewnych wypadkach sporządzania pisemnego sprawozdania z wyników rewizji, to należy tu rozróżnić trzy wypadki, odpowiadające trzem trybom dokonywania rewizji przez policję.

A więc, gdy policja przeprowadza rewizję w trybie art. 241 lub 243 k. p. k. (zob. pod II, 4), wówczas zapisek z przeprowadzonej rewizji ma być sporządzony po jej dokonaniu, gdy już trudności minęły i można przystąpić do pisemnego stwierdzenia wyników rewizji.

Inaczej nieco przedstawia się ta sprawa, gdy policja przeprowadza rewizję osobistą w trybie art. 254 k. p. k., t. zn. w zastępstwie i w nieobecności sędziego, gdy zwłoka groziłaby zanikiem śladów lub dowodów przestępstwa (zob. pod II, 1). W tym wypadku niezbędne jest w myśl art. 256 k. p. k., aby protokół był sporządzony przez funkcjonarjusza Policji Państwowej, bądź też aby dwóch mieszkańców odpowiadających warunkom art. 256 par. 2 k. p. k. stwierdziło zgodność protokółu z przebiegiem czynności. Rzecz oczywista, iż ten który ma sporządzić protokół względnie stwierdzić jego zgodność z przebiegiem czynności, musi być przy rewizji obecny. Wszelako i w tym wypadku nie zachodzi ustawowa konieczność sporządzenia protokółu na miejscu. Protokół może być sporządzony również po dokonaniu rewizji, gdy tylko warunki na to pozwolą. W praktyce zatem policja, chcąc przeprowadzić rewizję osobistą w trybie art. 254 k. p. k. np. na ulicy, winna postąpić w ten sposób: dokonywujący rewizji funkcjonarjusz Policji Państwowej winien przybrać drugiego funkcjonarjusza Policji Państwowej w charakterze protokólanta, dokonać rewizji w jego obecności, poczem udać się wraz z przybranym w charakterze protokólanta funkcjonarjuszem policyjnym w miejsce dogodne do sporządzenia protokółu (naprz. do pobliskiego sklepu, do komisarjatu i t. p.). i tam protokół sporządzić; gdyby w pobliżu nie było funkcjonarjusza policyjnego, a zachodzi konieczność bezzwłocznego dokonania rewizji na miejscu, wówczas policja winna przybrać dwie osoby prywatne w myśl art. 256 par. 2, dokonać w ich obecności rewizji, a następnie wraz z temi przybranemi dwiema osobami udać się na miejsce odpowiednie do spisania protokółu, tam protokół ten sporządzić i uzyskać od osób przybranych podpis, stwierdzający zgodność protokółu z przebiegiem rewizji.

Analogicznie postąpić też może policja przy przeprowadzaniu rewizji w trybie art. 20 przep. wprow. k. p. k. (zob. pod II, 3). W tych wypadkach będzie to jeszcze o tyle łatwiejsze, że po otrzymaniu zlecenia prokuratorskiego, policja ma możność zawczasu przybrać sobie protokólanta lub znaleźć dwie osoby, odpowiadające warunkom art. 256 par. 2 k. p. k.

IV. Powyższe wskazówki mają szczególniejsze znaczenie w wypadkach wystąpienia policji przeciwko osobom, co do których zachodzi podejrzenie, że są niebezpiecznymi przestępcami i w myśl R. K. G. Nr. 450 pkt. III należy je poddać w pierwszym rzędzie rewizji osobistej w poszukiwaniu broni, albo przedmiotów, pochodzących z przestępstwa lub stanowiących dowód popełnionego przestępstwa.

W razie wystąpienia patrolu policyjnego w składzie co najmniej 2-ch policjantów, ma zastosowanie postępowanie jak pod II, 1 podanego wyżej wyjaśnienia, t. j. starszy patrolu przeprowadza rewizję u zatrzymanych, przybierając pełniącego służbę z nim policjanta, jako protokólanta.

Jeżeli jeden tylko policjant na zasadzie lit. b, B pkt. III R. K. G. Nr. 450 ma dokonać rewizji osobistej, a nie może przybrać 2-ch osób prywatnych w charakterze świadków (art. 256 par. 2 k. p. k.), sporządza z dokonanej rewizji osobistej, nawet w razie wyników dodatnich, tylko zapisek (jak pod II, 4), równocześnie jednak zapisuje w notatniku służbowym wszystkie szczegóły, dotyczące danej rewizji. Zapis ten do notatnika służbowego konieczny jest dla utrwalenia momentów dokonanej re-

wizji, które potrzebne będą policjantowi, jako materjał pomocniczy, na wypadek składania zeznań w sądzie w charakterze świadka.

Warszawa, dnia 27 stycznia 1930 r.

DZIENNIK URZĘDOWY MINISTERSTWA SKARBU.

z 26 lutego Nr. 6 Rok 1930

110.

Okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 12 lutego 1930 r. L. D. I. 448/2/30 w sprawie zajęcia administracyjnego lub sądowego ograniczonego uposażenia służbowego w związku z postanowieniami art. 47 ustawy o państwowej służbie cywilnej.

Do Wszystkich Izb Skarbowych, Dyrekcji Ceł, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Skarbowy) w Katowicach, Inspektoratu Ceł w Gdańsku, Komisarjatu do Spraw Likwidacji Niemieckiej w Poznaniu.

W związku z wątpliwościami jakie nasunęło stosowanie postanowień art. 47 ustawy o państwowej służbie cywilnej do funkcjonarjuszów państwowych, którym wskutek zawieszenia w pełnieniu obowiązków służbowych uchwałą Komisji dyscyplinarnej ograniczono uposażenie służbowe, Ministerstwo Skarbu wyjaśnia co następuje:

Zgodnie z art. 47 ustawy o państwowej służbie cywilnej z dnia 17 lutego 1922 r. uposażenie urzędników ulega zajęciu administracyjnemu tudzież zapowiedzeniu i zajęciu sądowemu niewięcej, niż do wysokości jednej piątej części sumy uposażenia lub wynagrodzenia przypadającego do wypłaty. A zatem zajęcie administracyjne względnie sądowe skierować można do każdej sumy, przypadającej do wypłaty funkcjonarjuszowi, państwowemu, z tem jedynie zastrzeżeniem, że zajęta być może tylko jedna piąta jej część. Obojętnem jest natomiast dla kwestji dopuszczalności zajęcia, czy funkcjonarjusz państwowy otrzymuje pełne uposażenie, czy też ograniczone na zasadzie art. 58 ustawy o postępowaniu dyscyplinarnem z 17 lutego 1922 r.

To bowiem ograniczone uposażenie „przypada do wypłaty“, a więc stanowi podstawę do zarządzeń przewidzianych w art. 47 i 48 ustawy o państwowej służbie cywilnej.

DZIENNIK URZĘDOWY MINISTERSTWA POCZT I TELEGRAFÓW

z 1 marca Nr. 4 Rok 1930

18.

Zarządzenie.

Wpłata podatku komunalnego od zaprotestowanych weksli.

Zarządzenie Ministerstwa Poczt i Telegrafów z dnia 10/IV. 1928 r. Nr. 791/II o terminach wpłat podatku komunalnego od zaprotestowanych weksli (Dz. Urz. M. P. i T. Nr. 8, poz. 37) należy po ustępie 4 uzupełnić następującym tekstem:

„Jeżeli urzędy i agencje pocztowe przy wpłaceniu podatku komunalnego na podstawie poniższego wykazu natrafiałyby na trudności w uzyskaniu potwierdzenia odbioru na tym wykazie przez uprawnione gminy, z powodu znacznego ich oddalenia od tych urzędów i agencyj pocztowych — może Dyrekcja Poczt i Telegrafów zezwolić na wniosek zaintesowanych urzędów i agencyj pocztowych na wpłacanie tego podatku w oznaczonych wyżej terminach, zapomocą pocztowych przekazów służbowych (wolnych od opłaty), względnie blankietów nadawczych P. K. O. na konto czekowe odnośnych gmin, o ile gminy te są uczestnikami obrotu czekowego.

Urzędy i agencje pocztowe powinny w tych wypadkach „dowód nadania“ względnie „potwierdzenie dla wpłacającego“ dołączać do oryginału “Wykazu kwot podatku komunalnego od zaprotestowanych weksli“ u dołu zaś tego wykazu skreślić słowo „otrzymano“ i następnie wpisać przy użyciu kalki tekst: „wysłano przekazem pocztowem, względnie blankietem nadawczym P. K. O. dnia . . . . . Nr. . . . . przekazu, lub Nr. konta czekowego“.

Wykaz ten winien odnośny funkcjonarjusz pocztowy stwierdzić własnoręcznym podpisem i wycisnąć na tym wykazie datownik urzędu, w miejscu przeznaczonem na pieczęć gminną.

Inspektorzy pocztowi są obowiązani sprawdzać zgodność dat umieszczonych na dowodach nadania wpłaconego podatku komunalnego z datami wyszczególnionemi „w wykazie kwot podatku komunalnego od zaprotestowanych weksli“.

Nr. 335/II z dnia 13 lutego 1930 r.

DZIENNIK URZĘDOWY GŁÓWNEGO URZĘDU MIAR

z 17 grudnia Nr. 10 Rok 1929

29/77.

(2,03).

Przepisy legalizacyjne o narzędziach mierniczych wogóle.

Uzupełnienie III*)

z dnia 20 listopada 1929 r.

Na podstawie artykułów 11, 12 i 16 dekretu o miarach z dnia 8 lutego 1919 r. (Dz. P. P. P. poz. 211 i Dz. U. R. P. r. 1928 poz. 661), §-u 19-go ustawy Rzeszy Niemieckiej o miarach (Mass- u. Gewichtsordnung) z dnia 30 maja 1908 r. (R. G. Bl. str. 349) i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 lutego 1923 r. (Dz. U. R. P. poz. 166) zarządza się co następuje:

§ 1.

1) § 18-ty Przepisów legalizacyjnych o narzędziach mierniczych wogóle (Dz. Urz. GUM poz. 29/11; POM poz. 2,03/1) otrzymuje treść następującą:

§ 18.

a) Cechowane cechami legalizacyjnemi mogą być tylko narzędzia miernicze godne legalizowania (Dz. Urz. GUM poz. 29/11; POM poz. 2,03/1 § 3 ust. 5).

W wypadkach legalizacji próbnej ocechowanie może mieć miejsce tylko na skutek szczególnego zarządzenia Dyrektora Głównego Urzędu Miar.

b) Cechowanie narzędzi mierniczych, podlegających legalizacji głównej, następuje przez nałożenie cech legalizacyjnych: urzędu i rocznej. Jeżeli jednak na narzędziu mierniczem znajduje się już cecha, pochodząca z ostatniej legalizacji głównej tego samego urzędu, który ma nałożyć nową cechę, to, z wyjątkiem wypadków cechowania na plombie, nałożyć należy tylko cechę roczną w najbliższem sąsiedztwie cechy swego urzędu.

c) Cechowanie narzędzi mierniczych, podlegających legalizacji wtórnej, o ile przepisy szczegółowe inaczej nie stanowią, następuje przez nałożenie cechy rocznej z wyjątkiem wypadków, kiedy w myśl obowiązujących przepisów musi być odnowiona wpustka lub nakładka legalizacyjna, wypadków, kiedy narzędzia miernicze cechowane są na plombie, oraz wypadków, kiedy na skutek przepisanych lub dozwolonych poprawek urzędu cecha poprzednia zostaje uszkodzona (np. przy poprawkach wzorcowania odważników z jamą wzorcowniczą).

d) Jeżeli cechy powinny się znajdować w kilku miejscach, to cechę roczną w zasadzie odbija się tylko w jednem przepisanem miejscu.

2) Po §-ie 22-m tychże Przepisów (p. 1) włącza się następujący

§ 22 (1).

Postanowienia § 18c (p. 1 §-u nin.) nie dotyczą cechowania uprzednio legalizowanych a ponownie do legalizacji zgłaszanych beczek.

§ 2.

Postanowienia przepisów niniejszych otrzymują moc obowiązującą od dnia ich ogłoszenia.

*) poprzednie przepisy przedrukowano w Dz. Urz. M. S. W. Nr. 8 (str. 58—64).

IV.

Orzecznictwo.

Przedruki ze „Zbioru wyroków Najwyższego Trybunału Administracyjnego", rocznik VI rok 1928.

Nr. 1352.

Decyzje b. Austrjackiego Ministerjum Wojny w likwidacji, przenoszące b. funkcjonarjuszy tego państwa w stan spoczynku, winne być brane pod uwagę o tyle, o ile dotyczą stanu służbowego (ranga, lata wysługi i t. p.), jaki istniał najdalej w dn. 31 października 1918.

(Wyrok z 10 stycznia 1928, l. rej. 1033/26).

Nr. 1353.

W myśl austrjackiej pragmatyki służbowej dla nauczycieli z 28 lipca 1917 r. (austr. Dz. U. P. 319) nauczyciel, przyjęty do służby „na czas potrzeby", nie może być uważany za stałego funkcjonarjusza państwowego.

(Wyrok z 11 stycznia 1928, l. rej. 2766/26).

Nr. 1354.

1. W postępowaniu wyborczem, przeprowadzanem wedle postanowień, dotyczących gmin wyznaniowych żydowskich na obszarze byłego zaboru austrjackiego, uchybienia, objawiające się w nienależytem ogłoszeniu terminu wyborów oraz w dopuszczeniu agitacji w lokalu wyborczem, spowodować mogą tylko wówczas unieważnienie przeprowadzonych wyborów, jeśli wykazane, a w niektórych wypadkach przynajmniej uprawdopodobnione zostanie, że uchybienia te mogły mieć wpływ na wynik wyborów.

2. Niewyrażenie przez władzę, postępującą na zasadzie przepisów austr. ustawy z 21 marca 1890 Nr. 57 Dz. P. P., sprzeciwu co do osoby,

wybranej na rabina, przedstawia się, mimo wniesionego ze strony członków danej gminy wyznaniowej zażalenia w przedmiocie kwalifikacyj osobistych kandydata, jako odmowa wystąpienia w drodze nadzoru.

(Wyrok z 13 stycznia 1928 l. rej. 740/26).

1355.

Postanowienia objęte §§ 3 i 45 rozp. austr. Min. Handlu z 15 stycznia 1909 r. Nr. 9 Dz. P. P. (zatw. rozp. Min. Poczt i Tel. z 15 listopada 1919 Nr. 31763), mocą których na obszarze b. zaboru austr. stosunek służbowy oficjantki lub aspirantki pocztowej ulega w razie jej zamążpójścia rozwiązaniu, nie mają zastosowania do urzędniczek pocztow. służby wykonawczej, podlegających przepisom austr. pragm. służby z 25 stycznia 1914 Nr. 15 Dz. P. P.

(Wyrok z 13 stycznia 1928, l. rej 1519/26).

Nr. 1358.

Koszty opieki, wykonywanej nad obywatelami, nie mającemi w żadnej gminie prawa do trwałej opieki, przez gminę pobytu obciążają w myśl rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 29 czerwca 1924 poz. 576 Dz. Ust, z wyjątkiem gminy m. st. Warszawy,—nie poszczególne gminy pobytu, jako takie, lecz powiatowe związki komunalne oraz wydzielone z nich gminy miejskie całego odnośnego Województwa.

(Wyrok z 20 stycznia 1928 l rej. 5411/26).

Nr. 1359.

Przepisy części ogólnej rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 25 lutego 1921 (Monitor Polski Nr, 52 i 53 z r. 1921) stosują się również do wyborów rabinów, o ile przepisy te nie są sprzeczne z postanowieniami tegoż rozporządzenia, odnoszącemi się specjalnie do wyborów rabinów.

(Wyrok z 20 stycznia 1928 r. l. rej. 174/27).

Nr. 1360.

1. Na mocy dawnego prawa polskiego oraz w myśl postanowienia b. Rady Administracyjnej Królestwa Polskiego z 3/15 stycznia 1867 (Zbiór Przep. Admin. Wydz. Spr. Wewn., część V, tom 3, str. 561), tudzież postanowienia b. Komitetu Urządzającego Królestwa Polskiego z 13/25 września 1868 (t. 14 poz. 2179) miastu Warszawie przysługuje monopol rzezi bydła.

2. Paragraf 4 rozporządzenia b. niemieckiego Jenerał-Gubernatora Warszawskiego z 8 kwietnia 1916 r. o rozszerzeniu warszawskieo okręgu miejskiego (D. R. J. G. W. Nr. 29 poz. 79) uwzględnia tylko prawa, nabyte na zasadzie umów (koncesji).

(Wyrok z 24 stycznia 1928 l. rej. 2303/25).

Nr. 1363.

1. Rozporządzenie Rady Obrony Państwa z 11 sierpnia 1920 poz. 540 Dz. Ust. w przedmiocie utraty obywatelstwa polskiego wskutek niespełnienia obowiązku służby wojskowej nie utraciło mocy obowiązującej przez sam brak zatwierdzenia go przez Sejm.

2. Osoby, podpadające pod przepis, zawarty w art. 1 p. 3 tegoż rozporządzenia, mogą być pozbawione obywatelstwa polskiego bez względu na to, czy przewidziane w tym przepisie zaniechanie zgłoszenia się pochodzi z ich winy, czy też nie.

(Wyrok z 25 stycznia 1928, l. rej. 290/26).

Nr. 1364.

Ustawa z 10 czerwca 1921 poz. 370 Dz. Ust. o ubezpieczeniu pensyjnem obowiązuje w cieszyńskiej części Województwa Śląskiego.

(Wyrok z 25 stycznia 1928, l. rej. 670/26).

Z uzasadnienia:

Zarzut skargi, że ustawa z 10 czerwca 1921 poz. 370 Dz. Ust. nie obowiązuje w Województwie Śląskiem, gdyż nie została przyjęta przez Sejm Śląski i w sposób ustawowy ogłoszona, nie jest trafny, albowiem ustawa z 10 czerwca 1921, zmieniająca obowiązującą na terenie b. państwa austrjackiego, a więc i na Śląsku Cieszyńskim, ustawę z dnia 16 grudnia 1906 o ubezpieczeniu pensyjnem i obejmująca swą mocą, jak wynika z jej art. 1 § 1 p. 2 ziemie b. państwa austrjackiego i węgierskiego, wchodzące w skład Rzeczypospolitej Polskiej, została ogłoszona w Dzienniku Ustaw R. P. w dniu 12 lipca 1921, a więc w czasie, gdy Bielsko (miejsce zamieszkania i zatrudnienia skarżących), jako część Śląska Cieszyńskiego, wchodziło już w skład Państwa Polskiego, a przed wejściem w życie ustawy z 15 lipca 1920 poz. 497 Dz. Ust., zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego, wobec czego uznać należy, że ustawa ta, jako należycie ogłoszona, obowiązywała w cieszyńskiej części Województwa Śląskiego w chwili wejścia w życie ustawy z 15 lipca 1920 i że w myśl art. 2 tejże nadal tenże obowiązuje.

Nr. 1369 *).

Na mocy art. 54 ustawy z 17 lutego 1922 poz. 164 Dz. Ust. władza może przenieść w stan nieczynny ustalonego w służbie funkcjonarjusza państwowego tylko w tym wypadku, gdy zajmowane przez danego fukcjonarjusza stanowisko zostanie przy reorganizacji skreślone z etatu.

(Wyrok z 4 lutego 1928 l. rej. 2219/26).

---

*) teza ta dotyczy tylko wypadków przeniesienia w stan nieczynny na podstawie art. 54 ust. 1 ustawy o p. sł. cyw.

Nr. 1377.

1) W wypadku cofnięcia uprawnienia wodnego za odszkodowaniem (art. 63 ustawy wodnej z 19 września 1922 poz. 936 Dz. Ust.) władza wodna — o ile zachodzą wątpliwości, jaki jest rozmiar danego uprawnienia — winna rozmiar ten uprzednio ustalić.

2) Jako osoby trzecie w myśl artykułu 63 ustawy wodnej z 19 września 1922 poz. 936 Dz. Ust. mogą wchodzić w rachubę tylko podmioty prawa cywilnego, a więc gminy tylko o tyle, o ile posiadają nieruchomości lub przedsiębiorstwa, które odnoszą korzyści przez cofnięcie lub ograniczenie danego uprawnienia wodnego.

(Wyrok z 10 lutego 1928, l. rej. 2366/26).

Nr. 1380.

Przez użyte w art. 287 lit. b) Traktatu Wersalskiego wyrażenia: „należących“ do obywateli niemieckich należy w stosunku do majątków nieruchomych rozumieć: majątki stanowiące własność tychże obywateli na podstawie wpisu w księgach gruntowych.

(Wyrok z 13 lutego 1928, l. rej. 1816/27).

Nr. 1381.

Opłacie za paszporty zagraniczne, podwyższonej w rozporządzeniu z 28 sierpnia 1925 poz. 616 Dz. Ust. do 500 zł., podlegają paszporty, od dnia wejścia w życie tego rozporządzenia wydawane, chociażby celem ich uzyskania złożono poprzednio zgóry opłatę, wówczas przypadającą.

(Wyrok z 15 lutego 1928, l. rej. 1151/26).

Nr. 1384.

Wedle art. 23 i 24 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 poz. 46/24 Dz. Ust. w brzmieniu obowiązującem do dnia 17 grudnia 1926, t. j. daty wejścia w życie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 10 grudnia 1926 poz. 705 Dz. Ust., orzeczenia oficerskich sądów honorowych nie powodują utraty prawa do uposażenia emerytalnego.

(Wyrok z 16 lutego 1928, l. rej. 4343/26).

Nr. 1386.

Legitymacja tak do zgłoszenia jak i do wniesienia środka prawnego ze względu na interes publiczny na zasadzie §§ 82, 83 i 93 ust. 2 i § 95 ust. 1 ustawy o ogólnym zarządzie kraju z 30 lipca 1883 służy przewodniczącemu sądu, który w kolegjum sądowem na ustnej rozprawie w danej sprawie faktycznie przewodniczył, a nie prezesowi danego sądu, jeśli tenże w danej rozprawie faktycznie nie brał udziału.

(Wyrok z 22 lutego 1928 l. rej. 3890/26).

Nr. 1389.

Od czasu wejścia w życie ustawy o monopolu spirytusowym z 31 lipca 1924 poz. 756 Dz. Ust. podstawą do obliczania wysokości określonych w art. 11 ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych z 11 sierpnia 1923 poz. 747 Dz. Ust. dodatków komunalnych do opłat patentowych od miejsc wyrobu i sprzedaży napojów alkoholowych stała się wysokość tych opłat, ustalona w art. 78 ustawy o monopolu spirytusowym i dołączonej do niego taryfie.

(Wyrok z 23 lutego 1928 l. rej. 2790/25).

Nr. 1391

1. Z zestawienia art. 29, 60 i 69 dekretu o samorządzie miejskim z 4 lutego 1919 poz. 140 Dz. Pr. wynika, że unieważnienie zaskarżonej w trybie art. 69 uchwały rady miejskiej i magistratu zależy od swobodnego uznania władzy nadzorczej, która w każdym poszczególnym wypadku ustala na podstawie faktycznych okoliczności, czy materjalne zainteresowanie członków rady miejskiej i magistratu miało istotny wpływ na powzięcie zaskarżonej uchwały.

2. Pkt. 1 art. 21 dekretu o samorządzie miejskim przyznaje radom miejskim prawo decyzji w sprawach ustanawiania zasad zarządu i sposobu użytkowania majątku gminy i stanowi równocześnie przepisy szczególne, o których jest mowa w art. 537 i 1712 Kod. Cyw.

(Wyrok z 27 lutego 1928 l. rej. 2188/25).

Nr. 1393.

Okoliczność, że orzeczenie wydane w ostatniej instancji administracyjnej, odmawiające uznania obywatelstwa polskiego właściciela poddanego likwidacji majątku zostało zaskarżone do N. T. A., nie stoi na przeszkodzie poddaniu danego majątku likwidacji.

(Wyrok z 27 lutego 1928, l. rej. 627/27).

Nr. 1394.

Do dotacji Skarbu Państwa na rzecz Poznańskiego Krajowego Związku Komunalnego na I kwartał r. 1924 na podstawie ustaw z 30 kwietnia 1873 o dotacji związków komunalnych, z 8 lipca 1875 o wykonaniu §§ 5 i 6 powyższej ustawy, z 2 czerwca 1902 o przekazaniu kmounalnym związkom prowincjonalnym dal-

szych rat dotacyjnych, oraz z 11 sierpnia 1923 poz. 747 Dz. Ust. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych, w szczególności art. 35 i 70, stosuje się ustawę z 6 grudnia 1923 o zastosowaniu stałej jednostki do obliczenia danin etc. etc. poz. 1044 Dz. Ust.

(Wyrok z 28 lutego 1928 l. rej. 415/24).

V.

Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

62.

Okólnik Nr. 27

z 25 lutego 1930 r.

(AP. 1839/1) w sprawie udzielania porad w sprawach emigracyjnych.

Do
P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu w Warszawie

Doszło do wiadomości Ministerstwa, że cały szereg biur porad prawnych i informacyj, doradców pokątnych, agencyj prywatnych i publicznych oraz biur pisania próśb i podań zajmuje się udzielaniem porad i informacyj i pisaniem podań w sprawach emigracyjnych, a nawet agitacją wychodźczą.

Wobec powyższego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych po porozumieniu z Urzędem Emigracyjnym zwraca uwagę na postanowienia art. art. 7 i 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 października 1927 r. o emigracji (Dz. Ust. R. P. Nr. 89, poz. 799) oraz §§ 26 — 32 rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 23 grudnia 1927 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o emigracji (Dz. U. R. P. Nr. 6 z 1928 r. poz. 37), w myśl których wszelkiego rodzaju agitacja wychodźcza jest zabroniona, udzielanie zaś informacyj lub porad wzgl. pisanie próśb i wszelkie wogóle zawodowe zajmowanie się sprawami emigracyjnemi wymaga zezwolenia Urzędu Emigracyjnego.

W związku z temi przepisami oraz wysoce ujemnemi skutkami jakie pociąga tak dla osób zainteresowanych jak i dla Państwa nielegalna działalność w sprawach emigracyjnych należy wzmocnić nadzór nad wymienionemi instytucjami i bezwzględnie nie dopuszczać do trudnienia się ich sprawami emigracyjnemi. W szczególności należy zwracać na to uwagę przy kontroli ksiąg i dokumentów.

W każdym wypadku zauważenia o trudnieniu się przez prywatne biura i agencje lub doradców udzielaniem informacyj lub zachęty do emigracji i t. p. należy zgodnie z art. 68 wyżej wymienionego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej natychmiast uwiadamiać o tem władze emigracyjne celem wdrożenia właściwych dochodzeń.

Organami Urzędu Emigracyjnego, które należy zawiadamiać o wypadkach ujawnionego nielegalnego trudnienia się sprawami emigracyjnemi są Ekspozytury Urzędu Emigracyjnego ustanowione w Warszawie, Krakowie, Lwowie, Brześciu n/B. i Białymstoku — oraz Państwowe Urzędy Pośrednictwa Pracy.

Kary przewidziane w art. 65 rozporządzenia o emigracji należy stosować z całą surowością, niezależnie zaś od tego winny władze administracji ogólnej wykorzystać ewent. swe uprawnienia co do cofnięcia zezwoleń na prowadzenie biur wzgl. ich zamknięcia.

Ponadto wyjaśnia się, że instytucjami wspomnianemi w art. 8 p. 2), którym Urząd Emigracyjny udzielił zezwolenia na trudnienie się: a) udzielaniem wiadomości o stosunkach w państwach obcych pod względem konjunktury emigracyjnej, b) udzielaniem porad w sprawach przesiedlenia się zagranicę w celu poszukiwania pracy lub dla jej wykonywania, lub w celach osadnictwa, wreszcie w celu udania się do swego małżonka, krewnych i powinowatych, którzy już wyemigrowali poprzednio, są:

1. Polskie Towarzystwo Emigracyjne (Warszawa, Białystok, Kielce, Kobryń, Kowel, Lublin, Lwów, Pińsk, Równe, Horochów, Zdołbunów, Łódź, Łuck, Brześć n/B., Dubno, Krzemieniec),

2. Stowarzyszenie „Opieka Polska nad Rodakami na obczyźnie" (Warszawa, Lwów, Poznań, Radom, Tarnopol, Wilno),

3. Robotnicze Biuro Emigracyjne przy Centralnej Komisji Związków Zawodowych (Warszawa),

4. Towarzystwo Opieki nad Ukraińskimi Emigrantami (Lwów, Tarnopol),

5. Żydowskie Centralne Towarzystwo Emigracyjne (Warszawa, Białystok, Brześć n/B., Grodno, Lwów, Łódź, Pińsk, Równe, Wejherowo, Wilno),

6. Centralny Sjonistyczny Wydział Palestyński (Warszawa),

7. Delegacja Generalnego Towarzystwa Imigracyjnego przy Misji Francuskiego Ministerstwa Pracy w Polsce (w zakresie emigracji do Francji),

8. Towarzystwo Kolonizacyjne w Warszawie Sp. z o. o. (w zakresie emigracji osadników do Stanu Espirito Santo w Brazylji),

9. Syndykat Emigracyjny Sp. z o. o.,

10. Spółdzielnia „Kolonja Polska“ (w zakresie emigracji do Peru).

Nakoniec Ministerstwo zwraca uwagę, że koncesjonowane przedsiębiorstwa przewożące emigrantów (biura linij okrętowych) mogą ogłaszać i rozpowszechniać tylko dane dotyczące adresu przedsiębiorstwa, nazwy statków, kierunku utrzymywanej komunikacji i warunków podróży i że wszelkiego rodzaju działalność agentów przedsiębiorstwa w celu werbunku emigrantów (pasażerów) w miejscach ich zamieszkania, t. j. poza lokalem biurowym jest wzbroniona.

63.

Okólnik Nr. 28

z 26 lutego 1930 r.

(AP. 1491/1) w sprawie zwalczania pornografji.

Do

PP. Wojewodów i Komisarza Rządu w Warszawie.

Od dłuższego czasu daje się zauważyć zwiększenie ilości wydawnictw, plakatów i t. p. o charakterze nieobyczajnym. W księgarniach, budkach i kioskach gazetowych wystawiane są na widok publiczny książki, nuty, broszury, czasopisma i ilustracje o cechach wyraźnie pornograficznych, w sklepach wystawione są w wielkich ilościach i sprzedawane tego samego rodzaju pocztówki, wiele zaś teatrzyków, kabaretów i kinoteatrów umieszcza w miejscach dla wszystkich dostępnych plakaty i reprodukcje jak najbardziej drażliwych scen z filmów i produkcji.

Objaw ten wysoce niepożądany, może mieć tem zgubniejsze skutki, że handlujący tego rodzaju publikacjami liczą głównie na klijentelę młodocianą, na którą szkodliwy i demoralizujący wpływ takiej literatury i obrazów nie może ulegać wątpliwości. Przestępcza ta działalność wymaga zatem energicznego przeciwdziałania, wobec czego polecam p. p. Wojewodom (P. Komisarzowi Rządu) zwrócić na sprawę szerzenia pornografji specjalną uwagę i wydać stosowne zarządzenia podległym władzom i organom.

Przestępstwa, o których mowa wyżej, przewidziane są w art. 281 K. K. z 1903 r., w § 516 u. k. z 1852 r. i w §§ 184, 184a i 184b u. k. z 1871 r. Wykraczających przeciwko wymienionym przepisom należy bezwzględnie pociągać do odpowiedzialności, przedmioty zaś przestępstwa zajmować i przesyłać do sądu wraz z doniesieniem, przyczem należy mieć na względzie przepisy prawa prasowego. Muszę tu jednak zauważyć, że ustalenie czy w danym wypadku zachodzi rzeczywiście przestępstwo przeciw obyczajności niejednokrotnie nasuwać może trudności. Żaden z wyżej wymienionych przepisów karnych nie daje ściśle określonego pojęcia czynu karalnego, brak zaś jest, jeszcze, szczególniej na obszarze mocy obowiązującej K. K., dostatecznie wyczerpującej judykatury, która pozwoliłaby na dokładne sprecyzowanie czynu karalnego.

Pierwszym zatem warunkiem powodzenia akcji jest powierzenie prowadzenia kontroli i dochodzeń w tego rodzaju sprawach funkcjonarjuszom inteligentnym i orjentującym się oraz o odpowiednim poziomie moralnym. Konieczne jest również w tego rodzaju sprawach zachowanie należytego umiaru i taktu. Pozatem przy wdrażaniu ścigania należy przyjąć pewne wytyczne dla oceny czy sprzedawany względnie wystawiany utwór rzeczywiście podlega przepisom ustaw karnych. Wytyczne takie, jak zaznaczono powyżej, trudne są do ujęcia dokładnie i w wielu wypadkuch osobiste odczucie odnośnego przedstawiciela władzy musi decydować. Ogólnie należy jednak przyjąć, że wyrażenia „świadomie bezwstydne“, „nierządne“, „sprośne“, użyte w wyżej wymienionych przepisach karnych, dotyczą przedewszystkiem utworów z zakresu życia płciowego, które wykonane zostały z zamiarem wywołania u czytającego czy oglądającego podniecenia seksualnego i które rzeczywiście obrażają uczucie wstydu i moralności osób trzecich. Inne utwory, nie dotyczące bezpośrednio życia płciowego, mogą jednak również być uważane za niedopuszczalne, jeśli są używane w tym celu, aby spowodować podniecenie płciowe i wogóle jeśli cel i sposób ich użycia wskazuje na taki zamiar. Ma to miejsce w szczególności, gdy utwory takie (szczególniej obrazy, fotografje i t. p.) sprzedawane są młodocianym. Nawat dzieło sztuki, którego autor nie miał na celu obrazy wstydliwości, może być uważane za niedopuszczalne, jeżeli wyraźną tendencją rozpowszechniania takiego dzieła jest wyżej wymieniony cel, co uwidaczniają okoliczności sprawy lub komentarze, dodatki do dzieła i t. p. na taki cel wskazujące.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przystępuje do sporządzania wykazów druków i innych publikacyj zakazanych lub podejrzanych jako pornograficzne i w swoim czasie wykazy takie będzie przesyłało p. p. Wojewodom (P. Komisarzowi Rządu) do właściwego zużytkowania. Narazie należy zwracać baczną uwagę na znajdujące w obiegu druki i ewent. występować przeciw ich rozpowszechnianiu w myśl powyższych wskazań. W szczególności zwracam uwagę, że cały szereg czasopism zagranicznych, którym debit został odebrany i których rozpowszechnianie zostało zakazane, wystawiany jest i sprzedawany zupełnie jawnie w bardzo wielu miejscowościach bez żadnej reakcji ze strony władz. Stan taki jest niedopuszczalny. Polecam przeto wydać stosowne zarządzenia, aby tego rodzaju wypadki nie miały miejsca.

Przechodząc do plakatów i reklam teatrów świetlnych zaznaczam, że przeważnie w tych wypadkach, gdy wyświetlane są filmy nie dozwo-

zwolone dla młodzieży, teatry świetlne wystawiają w miejscach dla wszystkich dostępnych (w poczekalniach, bramach i na ulicach) poszczególne zdjęcia z tych filmów, przedstawiające najbardziej drastyczne epizody, albo też epizody te odtwarzają albo w inny sposób przedstawiają na plakatach, podkreślając jeszcze bardziej ich drastyczność. Zdarza się również, że wystawiane są również takie zdjęcia, których wcale w filmie nie ma, albo nawet te części filmów, które przez cenzurę filmową zostały usunięte.

Postępowanie takie jest bezwzględnie niedopuszczalne i przekreśla zupełnie cel i skutek wyłączenia oglądania pewnych filmów przez młodzież. Polecam zwrócić zatem na to specjalną uwagę i tego rodzaju reklamy bezwarunkowo usuwać, w razie zaś wystawiania części filmów usuniętych przez cenzurę winnych należy pociągnąć do odpowiedzialności.

Powyższe stosuje się analogicznie do teatrzyków i kabaretów, które często wystawiają na widok publiczny fotografje i rysunki wyraźnie obrażające wstydliwość.

W zakończeniu zaznaczam, że zdaję sobie sprawę, że przeprowadzenie zarządzeń wyżej wymienionych nastręczać będzie dużo trudności i wątpliwości. Ministerstwo w sprawach tych będzie p. p. Wojewodom (p. Komisarzowi Rządu) udzielało wskazówek w dalszym ciągu, jak również do czasu wydania jednolitych i wyczerpujących norm prawnych będzie komunikowało p. p. Wojewodom (p. Komisarzowi Rządu) wyroki właściwych sądów, które pozwolą na bliższe określenie czynów przestępczych. W związku z tem polecam przesyłać mi w sprawach wymienionych w niniejszem zarządzeniu, wyroki odnośnych sądów wraz z motywami.

64.

Okólnik Nr. 29

z 28 lutego 1930 r.

(OP. 13581/1-R.) w sprawie informowania o dochodzeniach i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko urzędnikom działu M. S. W.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu w Warszawie.

I. Przypominając Panom postanowienia § 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 15 grudnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 111, poz. 990) w części dotyczącej obowiązku nadsyłania Ministerstwu zawiadomień o każdej wszczętej sprawie dyscyplinarnej, zarządzam w celu jednolitego wykonywania powyższego przepisu — przesyłanie w przyszłości rzeczonych zawiadomień w formie odpisu doniesienia dyscyplinarnego pzewidzianego w art. 17 ustawy o postępowaniu dyscyplinarnem (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 165 z roku 1922) oraz o ile doniesienie dyscyplinarne poprzedzone będzie tymczasowem zawieszeniem urzędnika w pełnieniu służby, również odpisu takiej decyzji władzy służbowej.

II. Mając na względzie cel wskazanego postanowienia rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzam również przesyłanie Ministerstwu Spraw Wewnętrznych:

1) odpisu każdego prawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego, zapadłego bądźto w komisji dyscyplinarnej przy Urzędzie Wojewódzkim (Komisarjacie Rządu), bądź też, w razie odwołania się stron w Najwyższej Komisji Dyscyplinarnej przy Prezesie Rady Ministrów;

2) zawiadomień o każdym wypadku odwołania się stron od orzeczenia komisji dyscyplinarnej przy Urzędzie Wojewódzkim (Komisarjacie Rządu) do Najwyższej Komisji Dyscyplinarnej przy Prezesie Rady Ministrów.

Nie jest natomiast wymagane nadsyłanie zawiadomień o wniesieniu przez strony odwołań do Wyższej Komisji Dyscyplinarnej przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, ani odpisów orzeczeń, zapadłych w tejże komisji w sprawach dotyczących podwładnych Panom urzędników.

III. W każdem skierowanem do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych sprawozdaniu lub wniosku personalnym, dotyczącym urzędnika, przeciwko któremu toczy się dochodzenie administracyjne lub postępowanie dyscyplinarne, względnie karno-sądowe, należy o okoliczności tej uczynić wzmiankę.

Na ścisłe przestrzeganie niniejszego zarządzenia Ministerstwo zwracać będzie szczególną uwagę.

65.

Okólnik Nr. 30

z 28 lutego 1930 r.

(OI. 397/1) w sprawie przyjmowania kandydatów na stanowiska I kat. oraz o przebiegu służby przygotowawczej.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu w Warszawie.

Przesyłam zatwierdzony przeze mnie „Regulamin przyjmowania kandydatów na stanowiska I kategorji oraz przebiegu służby przygotowawczej", celem ścisłego stosowania go na przyszłość, w stosunku do tych kandydatów na stanowiska praktykantów I kat., którzy złożą podanie o dopuszczenie do służby przygotowawczej po dniu 1. III. 1930 r.

W odniesieniu do punktu 1 regulaminu wyjaśniam, iż w bieżącym okresie budżetowym

(1929/30) Ministerstwo nie będzie dokonywało repartycyj wolnych miejsc dla praktykantów I kategorji. P. P. Wojewodowie mogą zatem przyjmować praktykantów na posiadane wolne etaty (ogłaszając w swoim zakresie o wolnych miejscach) z tem jednak, że kandydaci, zgłaszający się po dniu 1-ym marca b. r., będą traktowani w myśl zasad załączonego regulaminu.

Ministerstwo opublikuje pierwsze ogłoszenie o ilości wolnych miejsc (ustęp ostatni p. 1.) w dniu 1. IV. 1930 r.

Praktykanci I kategorji pozostający na służbie przygotowawczej w dniu 1 marca 1930 r. podlegają tym postanowieniom załączonego regulaminu, które mogą mieć do nich jeszcze ze względu na czas trwania ich praktyki zastosowanie w szczególności obowiązani są zapoznać się dokładnie ze wszystkiemi przepisami i podręcznikami podanemi w załączniku Nr. 6. Wszyscy praktykanci I kategorji przyjęci przed 1. III. 1929 r., przed dopuszczeniem ich do egzaminu praktycznego powinni wziąć udział w kursie organizowanym przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. Pierwszy taki kurs przewidywany jest w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych w czerwcu 1930 r. dla praktykantów, którzy w chwili wejścia w życie załączonego regulaminu pozostawali na służbie przygotowawczej, oraz dla tych praktykantów, którzy zostaną przyjęci na zasadach niniejszego regulaminu.

W ciągu roku budżetowego 1930/31 zamierzam kierować zgłaszających się praktykantów I kategorji na służbę przygotowawczą wyłącznie do niektórych urzędów wojewódzkich i starostw posiadających odpowiednie warunki, sprzyjające należytemu szkoleniu praktykanta. Listę tych województw i starostw określę osobnem zarządzeniem.

Postanowienia niniejszego okólnika i załączonego do niego regulaminu obejmują, względnie uchylają postanowienia wszystkich poprzednich okólników Ministerstwa, odnoszące się do przyjęcia i służby przygotowawczej praktykantów I kategorji w szczególności zaś postanowienia okólników: 1) z dnia 4. XII. 1925 r. Nr. 110/AP. 13854 — Dz. Urz. Nr. 1/2 poz. 28 ex r. 1926, 2) z dnia 2. IX. 1926 r. Nr. 83 (AP. 960/26 — Dz. Urz. Nr. 4 poz. 217), 3) z dnia 4. I. 1929 r. Nr. 4 (OP. 8031/1 R. 29 — Dz. Urz. Nr. 1 poz. 6).

Druki schematyczne przewidziane w załączonym regulaminie, a w szczególności:

1) oświadczenie kandydata na stanowisko urzędnika I kategorji,
1) deklaracja powołania się na opinję osób znających kandydata,
3) ocena wyników praktyki i
4) wykaz przepisów prawnych i książek z jakiemi się praktykant ma zapoznać podczas trwania służby przygotowawczej — będą wydrukowane centralnie w Ministerstwie i rozesłane do P. P. Wojewodów w odpowiednich ilościach.

REGULAMIN

przyjmowania kandydatów na stanowiska I kategorji oraz przebiegu służby przygotowawczej.

1.

Etaty przeznaczone dla kandydatów na stanowiska I kategorji (praktykantów) wyodrębnia się z ogólnej liczby etatów przyznanych wojewodom i pozostawia w dyspozycji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, które będzie odstępowało je poszczególnym wojewodom w miarę wyznaczania dla praktykantów podległych im urzędów jako miejsc próbnej służby.

Wszystkie urzędy wojewódzkie i starostwa będą zawiadamiane w trzech terminach: 1 stycznia, 1 czerwca i 1 października o ilości wolnych miejsc dla praktykantów w wyznaczonych jako miejsca praktyki województwach. Informacje te zostaną również ogłaszane w prasie i będą podawane do wiadomości władz uniwersyteckich. W roku 1930 pierwsze ogłoszenie ukaże się dnia 1 kwietnia.

2.

Podania kandydatów o dopuszczenie do służby przygotowawczej przyjmują wszystkie urzędy wojewódzkie i starostwa i przesyłają je, po przeprowadzeniu wszystkich formalności wstępnych wyszczególnionych w p. 4, do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, które zadecyduje o wyznaczeniu miejsca praktyki.

Kandydaci winni zaznaczyć w podaniu, w którem województwie z pośród wyznaczonych na miejsca praktyki, chcieliby odbywać służbę przygotowawczą, zastrzec się, że proszą o dopuszczenie do służby przygotowawczej, o ile ją będą mogli odbywać w określonym w podaniu urzędzie(dach) wojewódzkim(ich), względnie wyrazić zgodę na odbywanie pratkyki w którymkolwiek z urzędów wojewódzkich. W razie uwzględnienia prośby kandydat otrzymuje od właściwego wojewody pismo zawierające decyzję o dopuszczeniu go do służby przygotowawczej.

3.

Podanie kandydata musi zawierać następujące załączniki:

a) Dowód odbycia studjów zakończonych przepisanemi egzaminami w jednym z wyższych zakładów naukowych.
b) Metrykę urodzenia.
c) Dowód obywatelstwa polskiego.
d) Dowód stwierdzający, że kandydat nie podlega obowiązkowi czynnej służby wojskowej (okólnik Min. Spr. Wewn. Nr. 245 z dnia 5 listopada 1929 r., Dz. Urz. Nr. 17, poz. 362).
e) Oświadczenie (zał. Nr. 1) wypełnione osobiście przez kandydata.

f) Deklarację (zał. Nr. 2) co do osób mogących udzielić władzom wiadomości o kandydacie.

Podanie jest wolne od opłat stemplowych.

UWAGA: W wypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie mogą być dopuszczeni do służby przygotowawczej na stanowiska I kat. w drodze wyjątku kandydaci nie posiadający pełnego wykształcenia uniwersyteckiego (okólnik Nr. 133 z r. 1929). Podania takich kandydatów winny być wnoszone do Ministerstwa Spr. Wewn. o udzielenie dyspensy od przepisanych studjów.

4.

Urząd, do którego kandydat wniósł podanie sprawdza, czy wszystkie załączniki odpowiadają wymaganiom i w razie stwierdzenia braków nie przyjmuje podania, lecz poleca je uzupełnić.

Jeżeli podanie odpowiada wymaganiom, urząd zarządza zbadanie kandydata przez lekarza urzędowego (okólnik Min. Spr. Wewn. Nr. 67 z dn. 9.VII 1925 r. Nr. AP. 7361, Dz. Urz. Nr. 3, poz. 359). Wyniki badania lekarskiego w formie świadectwa sporządzonego według wzoru dołączonego do instrukcji Generalnej Dyrekcji Służby Zdrowia z dnia 16 września 1924 r., Nr. ZO. 6509/24, przesyła lekarz w drodze urzędowej władzy od której otrzymał polecenie, ta zaś dołącza je do podania kandydata.

W razie pomyślnego wyniku badania lekarskiego, urząd wojewódzki względnie starostwo wysyła zapytania do osób, na które się kandydat powołał (zał. Nr. 3) i zbiera informacje o kandydacie i tych osobach, przeprowadzając bezpośrednią korespondencję ze starostwem, na terenie którego zamieszkują (zał. Nr. 4 i 5). Wszelką korespondencję, dotyczącą opinji o kandydacie należy traktować jako tajną.

W razie ujemnego wyniku badania lekarskiego, należy zawiadomić kandydata bezzwłocznie, że ze względu na stan zdrowia nie może być dopuszczony do służby przygotowawczej; równocześnie należy zwrócić za pokwitowaniem oryginalne dokumenty dołączone do podania, podanie zaś ze świadectwem lekarskiem i pozostałemi załącznikami przesłać do Ministerstwa dla celów ewidencyjnych.

5.

Na podstawie przeprowadzonych badań formułuje starosta swoją opinję o kandydacie, która powinna zawierać oświadczenie czy kandydat odpowiada wymogowi nieskazitelnej przeszłości tak pod względem moralnym jak i politycznym, a w razie ujemnym nie powinna ograniczyć się tylko do ogólnikowego stwierdzenia, lecz ustalić konkretne zarzuty. Opinję o kandydacie musi dać starosta osobiście; pożądane jest wobec tego, aby osobiście przyjął kandydata wnoszącego podanie. O ile kandydat zgłasza się bezpośrednio do urzędu wojewódzkiego, pożądane jest, aby go przyjął osobiście wicewojewoda, lub referent spraw personalnych.

Badanie związane z dopuszczeniem do służby przygotowawczej na stanowiska I kat. muszą być prowadzone z dużym nakładem zainteresowania przez starostę, gdyż od ich skrupulatności zależy w dużej mierze właściwy dobór przyszłych kandydatów na samodzielne stanowiska w administracji (referendarskie i kierownicze). Selekcja przeprowadzona na samym progu służby administracyjnej da gwarancję, że praca i koszta, jakich wymaga szkolenie praktykanta, nie pójdą na marne, a wartość zespołu urzędników referendarskich stale będzie się podnosiła.

6.

Badania związane z dopuszczeniem do służby przygotowawczej na stanowiska I kat. muszą być przeprowadzone w takiem tempie, aby kandydat mógł otrzymać decyzję w przeciągu 4-ch tygodni. Podanie kandydata winno być przeto przesłane do Ministerstwa najdalej w trzy tygodnie od daty wniesienia, a wszelka zwłoka musi być usprawiedliwiona przed upływem terminu.

7.

Wojewoda, który otrzymał z Ministerstwa akta kandydata, przyjmuje go na stanowisko praktykanta w X st. sł. Po zgłoszeniu się kandydata, ustala się dla niego szczegółowy plan praktyki i oddaje go pod opiekę urzędnikowi wyznaczonemu na kierownika praktyki. Pierwszy okres praktyki, trwający od dwóch do czterech miesięcy rozpoczyna praktykant w urzędzie wojewódzkim. W tym czasie jest obowiązany:

a) zapoznać się dokładnie z organizacją władz państwowych ze szczególnem uwzględnieniem organizacji władz administracji ogólnej i postępowania administracyjnego oraz poznać dokładnie przepisy prawa materjalnego z zakresu administracji ogólnej (lista obowiązujących przepisów i podręczników w załączniku Nr. 6.),

b) zapoznać się z organizacją i czynnościami urzędu wojewódzkiego, a w szczególności ze statutem Urzędu Wojewódzkiego, z obowiązującemi przepisami kancelaryjnemi i organizacją biurowości, ze sposobem załatwiania aktów urzędowych i z typowemi sprawami, załatwianemi przez Urząd Wojewódzki.

Wymagane wiadomości kandydat nabywa przez studja osobiste pod kierunkiem urzędnika kierującego praktyką, a także przez studjowanie typowych akt kolejno w wydziałach urzędu wojewódzkiego. Z reguły rozpoczyna kandydat praktykę od kancelarji, przechodząc praktycznie wszystkie jej działy przy równoczesnem zazna-

jamianiu się z obowiązującą instrukcją kancelaryjną. Następnie przechodzi kolejno wydziały z zakresu administracji spraw wewnętrznych, a w związku z praktyką w wydziale samorządowym zaznajamia się z pracą wydziałów fachowych. Sprawy przydzielane praktykantowi do studjowania w czasie praktyki w wydziałach muszą być odpowiednio dobrane przez naczelnika wydziału w porozumieniu z urzędnikiem kierującym praktyką. Mają one wskazać praktykantowi metodę rozstrzygania praktycznych kwestyj na podstawie obowiązujących przepisów prawnych w danym zakresie i wskazać technikę załatwiania w zastosowaniu przepisów regulujących postępowanie administracyjne. Na podstawie konkretnych spraw naczelnik danego wydziału i kierownik praktyki, przeprowadzając z kandydatem dyskusję, kontrolują opanowanie przez niego przepisów w danym zakresie i udzielają praktycznych wskazówek. Na podstawie obserwacyj poczynionych przy sposobności takich omawiań naczelnik danego wydziału formułuje swoją opinję o kandydacie.

Praktykantowi należy umożliwić zetknięcie się z ciekawszemi sprawami, jakie będą załatwiane w Urzędzie Wojewódzkim w tym czasie (np. wybory do rad gminnych, sejmowe i t. d.) a także wzięcia udziału w zjeździe starostów. Nadto pożądanem jest towarzyszenie praktykanta inspektorom starostw i związków komunalnych w czasie inspekcji przeprowadzanej przez nich.

8.

Z reguły po pierwszym okresie próbnej służby w Urzędzie Wojewódzkim praktykant zostanie powołany na kurs, który zorganizuje Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Kurs składać się będzie:

a) z wykładów, które będą miały na celu pogłębienie wiadomości kandydata w zakresie obowiązujących przepisów i zagadnień związanych z pracą urzędnika administracji ogólnej;

b) z seminarjum praktyki administracyjnej, na którem będą omawiane ustawy i rozporządzenia o charakterze zasadniczym oraz samodzielne referaty uczestników na tematy wyznaczone do opracowania;

c) z wycieczek instrukcyjnych, które będą miały na celu danie praktykantom obrazu działalności administracji.

Podczas trwania kursu — kandydaci zostaną poddani badaniom psychotechnicznym, których celem będzie zwrócenie kandydatom uwagi na cechy i właściwości, które w dalszym toku swej pracy mogą rozwijać względnie korygować.

9.

Po zakończeniu I okresu służby przygotowawczej, względnie po powrocie z kursu praktykanci zostaną wysłani na dalszą praktykę do urzędów powiatowych. Ten drugi okres praktyki trwać będzie około 8-miu miesięcy w starostwie, które wyznaczy Ministerstwo Spraw Wewnętrznych na wniosek wojewody, tego województwa w którem praktykant rozpoczął służbę przygotowawczą. Podczas drugiego okresu próbnej służby, praktyką kieruje starosta lub jego zastępca. Praktykant jest obowiązany poznać w tym czasie szczegółowo bieg spraw w starostwie, w wydziale powiatowym i urzędzie gminnym. Osiąga to przez załatwianie kolejno w referatach starostwa i wydziału powiatowego spraw jakie mu zostaną przydzielone, przyczem należy postępować analogicznie do przepisów p. 7. W wydziale powiatowym zaznajamia się praktykant z budżetowaniem na tle przepisów o finansach komunalnych, z administracją zdrowia, opieki społecznej, rolnictwa robót publicznych oraz pracą inspektora gminnego, któremu towarzyszy w czasie lustracji. W czasie takiej lustracji praktykant winien poznać dokładnie organizację i zakres pracy gminy wiejskiej i miejskiej. Starosta winien ułatwić praktykantowi zetknięcie się z życiem powiatu, zabierając go z sobą na objazdy o charakterze zapoznawczym, na posiedzenia sejmików, zebrania o charakterze społecznym i t. d.

10.

Zarówno podczas pierwszego, jak i drugiego okresu praktyki bezpośredni zwierzchnicy składają o praktykancie pisemną opinję na formularzu, którego wzór podaje załącznik Nr. 7. Opinje te przechowuje się w aktach osobowych praktykanta i nie podaje się ich do wiadomości następnym zkolei bezpośrednim zwierzchnikom. Opinję taką dołącza do akt praktykanta również kierownik kursu zorganizowanego przez Ministerstwo.

11.

Po upływie drugiego okresu próbnej służby kandydat może złożyć podanie o dopuszczenie do egzaminu praktycznego w trybie normalnym. O dopuszczeniu praktykanta do egzaminu, przedłużeniu okresu próbnej służby lub też o zwolnieniu, decyduje na podstawie opinij omówionych w p. 10 wojewoda.

Zał. Nr 1.

OŚWIADCZENIE
kandydata do państwowej służby cywilnej

I. Imię i nazwisko ....

II. Data i miejsce urodzenia (miejscowość, powiat) ....

III. Imię ojca, oraz imię i nazwisko rodowe matki ....

IV. Zawód i stanowisko w zawodzie ojca ....

V. Wyznanie ....

VI. Narodowość ....

VII. Stan (kawaler, panna, żonaty, zamężna, wdowiec, wdowa, separowany (a) rozwiedziony (a))

....

VIII. Jeżeli żonaty (zamężna) ....

1) Imię i nazwisko rodowe żony (imię męża) ....

2) Data zaślubin ....

3) Czy żyje we wspólności małżeńskiej (o ile nie, który sąd i kiedy orzekł separację względnie rozwód i czy z obowiązkiem utrzymania żony) ....

4) Czy żona (mąż) pobiera jakie uposażenie lub zaopatrzenie ze Skarbu Państwa, a w danym razie z jakiego tytułu? ....

IX. Dzieci (ślubne, uprawnione, pasierby):

Imię (przy pasierbach nazwisko)	Data urodzenia	Czy pozostaje na utrzymaniu kandydata	Uwaga

X. **Wykształcenie:**

1) Niższe ....

2) Średnie (rodzaj szkoły, ilość ukończonych klas, złożenie egzaminu dojrzałości i data złożenia) ....

....

....

3) Wyższe (zakład naukowy, wydział i rodzaj studjów, egzaminy i data ich złożenia) ....

....

....

4) Tytuł naukowy (zakład naukowy, który go nadał i data dyplomu) ....

....

....

5) Znajomość języków (w mowie i piśmie, lub tylko w mowie) ....

....

....

6) Wiadomości specjalne i szczególne uzdolnienia, mające znaczenie dla służby ....

....

....

7) Dyspensa od przepisanego poziomu wykształcenia (art. 11 względnie art. 115 ustawy o państwowej służbie cywilnej) ....

....

XI. **Złożone egzaminy praktyczne:**

Nazwa egzaminu	Data złożenia	Nazwa władzy przy której egzamin złożono	Wynik egzaminu

XII. **Służba wojskowa:**

Charakter służby (normalna służba, obowiązkowa, dobrowolna, wskutek mobilizacji lub wojny)	Czas jej pełnienia (od — do)	Stopień wojskowy w chwili ukończenia służby

XIII. Służba lub prace zawodowe przed zgłoszeniem sie do służby państwowej polskiej:

Rodzaj służby lub pracy zawodowej	Czas jej pełnienia

XIV. Udział kandydata w pracy społecznej, w związkach i stowarzyszeniach akademickich, ewent. prace naukowe i publicystyczne ....

....

....

XV. Poprzednia służba państwowa polska:

Rodzaj służby	Nazwa i siedziba władzy, urzędu lub instytucji przy której służbę pełniono	W jakim charakterze	Czas jej pełnienia (od — do)	UWAGA

XVI. Czy kandydat posiada obywatelstwo polskie? ....

....

XVII. Czy kandydat nie jest pozbawiony zdolności do działań prawnych? ....

....

XVIII. Czy kandydat nie był karany sądownie lub wydalony ze służby państwowej? ....

....

XIX. Czy przeciwko kandydatowi nie toczy się postępowanie karno-sądowe lub upadłościowe albo też postępowanie o pozbawienie własnej woli? ....

....

Stwierdzam własnoręcznym podpisem prawdziwość dat wyżej podanych i oświadczam, że znany mi jest przepis art. 65 ustawy o państwowej służbie cywilnej z dnia 17 lutego 1922 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 21, poz. 164).

Dokumenty osobiste, potwierdzające powyższe dane, obowiązuję się złożyć stosownie do postanowienia art. 16 ustawy o państwowej służbie cywilnej na żądanie ....

Warszawa, dn. ....

(podpis) ....

Adres: ....

Zał. Nr. 2.

DEKLARACJA

Powołuję się na pp.:

1) ....
(imię i nazwisko) (zawód)

....
(dokładny adres)

2) ....

....

3) ....

....

4) ....

....

jako na osoby osobiście i oddawna mnie znające. Powołania dokonywuję po uprzedniem porozumieniu się z wymienionemi i po uzyskaniu ich zgody na udzielenie przez nich władzom państwowym informacyj o mojej osobie.

(podpis)

Zał. Nr. 3.

Poufne

Do

p. ....

....

zam. ....

Uprzejmie powiadamiam Pana, iż p. .... kandydat do służby w administracji ogólnej, powołał się na opinję, jaką Pan zechce o nim udzielić władzom, informując, że na to powołanie uzyskał zgodę Pana.

Wobec powyższego mam zaszczyt prosić Pana o sformułowanie swojej, możliwie obszernej opinji o kandydacie.

W szczególności pragnąłbym otrzymać wiadomości co do ....
....

Wicewojewoda

Zał. Nr. 4.

Pilne.

W sprawie: Informacje o kandydacie na stanowisko praktykanta I kategorji

Do

Pana Starosty

w...

Urząd Wojewódzki (Starostwo) zwraca się o nadesłanie w nieprzekraczalnym terminie dni 15 (okólnik M. S. Wewn. Nr. 30 z dnia 28.II 30 r. danych jakieby Pan Starosta mógł zebrać o p. ....
.... zam. ....
kandydacie na praktykanta administracyjnego I kategorji.

W szczególności Urzędowi Wojewódzkiemu (Starostwu) zależy na otrzymaniu wiadomości co do ....
....

Termin dnia ....

(podpis Wicewojewody
lub Starosty)

Zał. Nr. 5.

Pilne.

Informacje o osobach na które się powołał kandydat na stanowisko praktykanta I kat.

Do

Pana Starosty

w...

Urząd Wojewódzki (Starostwo) zwraca się o poinformowanie go w nieprzekraczalnym terminie dni 15, jaką opinją pod względem etycznym i obywatelskiem cieszy się p. ....
....
....
zamieszkały.. z zawodu..
na którego powołał się p. ....
kandydat na urzędnika I kat. w administracji ogólnej.

(podpis Wicewojewody
lub Starosty)

Zał Nr. 6.

Do „Regulaminu przyjmowania kandydatów na stanowiska I kat. oraz przebiegu służby przygotowawczej".

I. Wykaz przepisów prawnych, z jakiemi praktykant I kategorji powinien się dokładnie zapoznać podczas trwania służby przygotowawczej:

1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 marca 1921 (Dz. U. Nr. 44, poz. 267) oraz ustawa z dnia 2 sierpnia 1926 r. (Dz. U. Nr. 78, poz. 442).

2) Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19. I 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. Nr. 11, poz. 86).

3) Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6. III. 1928 r. o Policji Państwowej (Dz. U. Nr. 28, poz. 257).

4) Ustawa z dnia 3.VIII. 1922 r. o Najwyższym Trybunale Administracyjnym wraz z regulaminem (Dz. U. Nr. 68 z 1926 r. poz. 400).

5) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19. III. 1928 r. o powiatach miejskich (Dz. U. Nr. 45, poz. 426).

6) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28. III. 1928 r. o wojewódzkich i powiatowych organach kolegjalnych (Dz. U. Nr. 46, p. 45).

7) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5. VII. 1928 r. o Dziennikach Wojewódzkich (Dz. U. Nr. 72, poz. 648).

8) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5. VII. 1928 r. o Komisarzu Rządu m. st. Warszawy (Dz. U. Nr. 72, poz. 647).

9) Statut Organizacyjny Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

10) Rozporządzenie z dnia 25.VIII. 1926 r. w sprawie zasad organizacji i urzędowania Ministerstw (Monitor Polski Nr. 203, poz. 578).

11) Ustawy i rozporządzenia, odnoszące się do organizacji istniejących Ministerstw i ich organów lokalnych.

12) Ustawa z dnia 17.II. 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. Nr. 21, poz. 164).

13) Rozporządzenie Prez. R. z dnia 22. III. 1928 r. o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. Nr. 36, poz. 841).

14) Rozporządzenie Prez. R. z dnia 22. III. 1928 r. o postępowaniu karno-administracyjnem (Dz. U. Nr. 38, poz. 265).

15) Rozporządzenie Prez. R. z dnia 22. III. 1928 r. o postępowaniu przymusowem w administracji (Dz. U. Nr. 36, poz. 342).

16) Rozporządzenie Prez. R. z dnia 6. II. 1928 r. — prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr. 12, poz. 93).

Nadto praktykant I kat. powinien się zapoznać ogólnie ze wszystkiemi innemi przepisami, wchodzącemi w zakres egzaminu dla urzędników I kategorji (§ 9 Rozp. Rady Ministrów z dnia 7.I. 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 6, poz. 48) ze szczególnem zwróceniem uwagi na przepisy z zakresu administracji spraw wewnętrznych oraz administracji tych działów służby państwowej, których organa lokalne zespolono w urzędach administracji ogólnej odnoszące się do:

obywatelstwa,
stowarzyszeń,
zgromadzeń,
ochrony granic,
zdrowia publicznego,
zwalczania chorób zakaźnych,
spraw wodnych,
spraw drogowych,
spraw porządku na drogach,

spraw budowlanych,
łowiectwa (ustawa łowiecka),
ochrony lasów,
zwalczania zaraźliwych chorób zwierzęcych,
przemysłu (ustawa przemysłowa),
opieki społecznej,
ochrony pracy,
wyznań religijnych (konkordat), —
oraz na przepisy stemplowe.

II. Wykaz książek, które praktykant I kat. powinien poznać dokładnie podczas trwania okresu służby przygotowawczej:

1) Peretjatkowicz A. prof. — Encyklopedja prawa publicz. Cz. I., Zeszyt I,
2) Wasiutyński B., Kumaniecki K. i Panejko D.— Polskie prawo administracyjne w zarysie,
3) Jároszyński M. Z. — Samorząd terytorjalny w Polsce,
4) Wasiutyński B. — Ustrój władz państwowych i samorządowych R. P. (Encyklopedja Prawa Publicznego cz. I., zeszyt II),
5) Pietkiewicz — Gospodarka miast polskich, Warszawa 1928,
6) Suski J. — Wykres organizacji władz R. P., Warszawa 1929,
7) Kałuski W. Dr. — Postępowanie Administracyjne,
8) Kopczyński J. — Przepisy normujące stosunek państwowej służby cywilnej,
9) Fayol H. — Administracja przemysłowa i ogólna, Warszawa 1926,
10) Emmerson H. — 12 zasad wydajności, Warszawa 1925,
11) Atlas Statystyczny G. U. S. Warszawa 1929.

Nadto praktykant I kat. powinien przejrzeć:

1) Kalendarz samorządowy za lata 1926 — 30, zawierający m. in. bibljografję samorządową,
2) Tygodnik „Samorząd“ za dwa ostatnie lata,
3) Dwutygodnik „Samorząd Miejski“ od r. 1930,
4) Dwutygodnik „Gazeta Administracji i Policji Państw.“ od 1929 r.,
5) Ostatni „Rocznik Statystyczny“.

Podczas okresu służby przygotowawczej odbywanego w starostwie, praktykant I kat. powinien zapoznać się dokładnie z monografjami istniejącemi w powiecie, w którym praktykuje, ze statystyką powiatu, z istniejącemi w powiecie zagadnieniami społecznemi i ekonomicznemi oraz z historją powiatu i miasta — siedziby władz powiatowych.

Zał. Nr. 7.

tajne.

Ocena wyników praktyki Nr. ....

p. .... praktykanta
(imię i nazwisko praktykanta)

w .... za czas od .... do ....
(miejsce służby, wydział, oddział i t. d.)

pozostawania na praktyce i pod nadzorem ....
(nazwisko, imię i stanowisko podpisującego ocenę)

1. zakres odbytej praktyki:

2. postęp osiągnięty w zaznajamianiu się ze sprawami urzędowemi:

3. stopień przydatności do służby administracyjnej i kierunek uzdolnień:

4. zaobserwowane cechy indywidualne:

5. ogólna ocena i uwagi specjalne:

(podpis)

(data)

UWAGA: Każdy naczelnik wydziału w urzędzie wojewódzkim i starosta, pod których kierownictwem praktykant przez pewien okres pozostawał, wypełnia osobny blankiet „oceny wyników praktyki" i przedkłada go wicewojewodzie celem zachowania w aktach osobowych praktykanta.

66

Okólnik Nr. 31

z dnia 5 marca 1930 r.

(AP. 427/80) w sprawie wykazów dotyczących utrzymania porządków w domach.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu w Warszawie.

Okólnikiem Nr. 179 z dnia 15 października 1927 Nr. A. P. 11453 (Porząd.) R., zarządziło Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przedkładanie miesięcznych wykazów, dotyczących utrzymania porządku w domach.

Przy porównaniu tych wykazów z r. 1927 z wykazami za miesiąc grudzień 1929 r. okazało się, że akcja doprowadzenia domów do porządku pod względem sanitarnym osiągnęła już daleko idące wyniki i w znacznym stopniu została już przeprowadzona.

Z tego też powodu co miesięczne zawiadamianie Ministerstwa o postępach tej akcji nie jest już obecnie potrzebne i Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zmienia zarządzenie wydane wyżej wymienionym okólnikiem w tym kierunku, że odtąd przewidziane w tym okólniku wykazy należy przedkładać w odstępach półrocznych a mianowicie do dn. 10 kwietnia i do dn. 10 października każdego roku. Te półroczne wykazy winny obejmować czas od 1 października do 31 marca, wzgl. od 1 kwietnia do 30 września.

Przedłożenie najbliższego wykazu winno zatem nastąpić do dnia 10 kwietnia b. r., wykaz zaś ten winien obejmować wyjątkowo okres czasu od dn. 1 stycznia r. b. ze względu na to, że za miesiące poprzednie Ministerstwo otrzymało dane w wykazach miesięcznych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zauważa przy tem, że powyższe zarządzenie w niczem nie zmienia obowiązku nałożonego na Pana Wojewodę (Pana Komisarza Rządu) oraz podległe władze stałego i ścisłego prowadzenia i kontrolowania nadal akcji uporządkowania domostw oraz dopilnowania, by doprowadzony pod względem sanitarnym stan obecny nie pogorszył się.

67.

Okólnik Nr. 32

z dnia 6 marca 1930 r.

(AP. 1894/1) w sprawie stosowania doraźnych nakazów karnych względem nieletnich.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu w Warszawie.

Doszło do wiadomości Ministerstwa, że władze i organa upoważnione do nakładania kar administracyjnych w drodze doraźnych nakazów karnych, nader często stosują to postępowanie przy ujawnieniu przekroczeń popełnionych przez nieletnich, zwłaszcza przez młodzież szkolną.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, wychodząc z założenia, że nieletni niezawsze zdają sobie sprawę z popełnionych przekroczeń i zwykle nie posiadają **własnych** środków pieniężnych, uważa, iż w omawianym wypadku pobieranie grzywien w trybie przewidzianym w art. 50 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22.III 1928 r. o postępowaniu karno - administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 365) winno być zaniechane.

Zechce przeto Pan Wyjewoda (P. Komisarz Rządu) wydać zarządzenie, aby odnośne władze i organa w razie ujawnienia przekroczenia popełnionego przez nieletniego, ograniczały się tylko do wylegitymowania winnego i sporządzenia odpowiedniego doniesienia.

Ten tryb postępowania zgodny będzie z przepisami rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dn. 22 marca 1928 r. o postępowaniu karno-administracyjnem, gdyż da możność władzy administracyjnej z jednej strony wykorzystania uprawnienia zawartego w ust. 3 art. 17 przytoczonego rozporządzenia, z drugiej zaś zawiadomienia o przekroczeniu ustawowego zastępcy prawnego nieletniego, co w znacznym stopniu może się przyczynić do zapobieżenia na przyszłość naruszeniom przepisów porządkowych przez nieletnich, a przy wymierzaniu kar doraźnych nie może być stosowane.

68.

Okólnik Nr. 33

z dnia 7 marca 1930 r.

(Z. U. 206/30) w sprawie przestrzegania przepisów o środkach odurzających w zakładach leczniczych.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Doszło do wiadomości Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, że wiele szpitali, lecznic, a nawet przychodni nie przestrzega przepisów prawnych, dotyczących wydawania i przechowywania środków odurzających.

Wobec tego, że nie może być nadal tolerowany taki stan rzeczy, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi Pana Wojewodę o ostrzeżenie zakładów leczniczych, że w przyszłości w razie ujawnienia wykroczeń przeciw przepisom, normującym sposób przechowywania i wydawania środków odurzających, winni będą pociągani do odpowiedzialności karnej, przewi-

dzianej w ustawie z dnia 22 czerwca 1923 r. o substancjach i przetworach odurzających (Dz. U. R. P. Nr. 72 poz. 559). Jednocześnie należy wydać zarządzenie, aby inspektorowie farmaceutyczni ściśle nadzorowali przestrzeganie tych przepisów przez zakłady lecznicze.

Równocześnie wyjaśnia się, że zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 1 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 52 poz. 499) oraz Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 20 maja 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 48 poz. 402) wydawanie środków odurzających jest dozwolone tylko aptekom. Zakłady lecznicze, nie posiadające aptek, prowadzonych zgodnie z przepisami, którym podlegają apteki publiczne, nie są uprawnione do utrzymywania środków odurzających. Jakkolwiek lekarze są uprawnieni do osobistego stosowania chorym tych środków, ale te muszą być nabywane tylko z aptek i nie przez zakłady lecznicze, a przez lekarzy na ich pisemne zapotrzebowanie.

Nabyte na podstawie takich zapotrzebowań narkotyki lekarze winni przechowywać w sposób, uniemożliwiający do nich dostęp innym osobom.

Jakie substancje i przetwory należy uważać za odurzające, określa rozporządzenie z dnia 31 maja 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72 poz. 650).

69.

Okólnik Nr. 34

z dnia 8 marca 1930 r.

(OP. 11569/3-R.) o stosowaniu postanowień art. 9, 11 i 12 ustawy emerytalnej.

Do
P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu w Warszawie.

Ministerstwo Sbarbu pismem okólnem z dnia 5. 2. 1930 r. L. D. I 1192/5/30, udzieliło następującego wyjaśnienia w sprawie stosowania w praktyce postanowień art. 9, 11 i 12 ustawy emerytalnej z dnia 11. 12. 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 6 z r. 1924, poz. 46):

Przy zwolnieniu funkcjonarjusza ze służby w drodze art. 116 ustawy o państwowej służbie cywilnej, względnie w drodze analogicznych postanowień innych ustaw o stosunku służbowym, zwolniony ze służby może być przedstawiony do zbadania komisji lekarskiej celem zastosowania do niego postanowień art. 9 ustęp 2 p. 1 i 2 oraz art. 11 i 12 obowiązującej ustawy emerytalnej tylko w tym wypadku, jeżeli wniesie odpowiednie zażalenie, względnie żądanie w ciągu dni 30-u, począwszy od dnia doręczenia dekretu zwolnienia ze służby.

Wobec powyższego w wypadkach wniesienia przez interesowanego funkcjonarjusza takiego zażalenia po upływie 30-dniowego terminu należy pozostawiać wniesione prośby bez rozpatrzenia, tem bardziej, że w takich wypadkach brak podstawy do wznowienia postępowania, do którego jest konieczne zaistnienie nowej, poprzednio nieznanej okoliczności, za którą jednak nie może być uważany późniejszy wyrok Najwyższego Trybunału Administracyjnego, dotyczący innej osoby (vide wyrok Najwyższego Trybunału Administracyjnego L. Rej. 3037/27 w sprawie Zygmunta Dziekana).

Powyższe jest uzupełnieniem i wyjaśnieniem okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 214 z dnia 2 października 1929 r. (OP. 11569/1), ogłoszonego w Nr. 15 Dziennika Urzędowego Min. Spr. Wewn. z r. 1929 poz. 319— strona 11.

VI.

Pisma Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

70.

Pismo Nr. SS. 4701/6

z dnia 29 stycznia 1930 r.

o tymczasowej organizacji samorządu powiatowego w województwach południowych.

Do
P. P. Wojewodów w Krakowie, Stanisławowie, Tarnopolu i we Lwowie.

Dotychczasowa organizacja t. zw. tymczasowych zarządów powiatowych na obszarze województw południowych wykazuje ogromną różnorodność form wewnętrznej rozbudowy oraz zakresu uprawnień tych organów. Podstawa prawna tymczasowych zarządów powiatowych— § 53 Ustawy o reprezentacji powiatowej dla Królestwa, Galicji etc. z dn. 12 sierpnia 1866 r. (Dz. Ust. Kraj. Nr. 21) — nie krępuje wprawdzie właściwej władzy nadzorczej żadnemi przepisami organizacyjnemi, przedłużający się jednak stan prawny, który wywołał potrzebę powołania tymczasowych zarządów powiatowych, wymaga ze względów zrozumiałych pewnej jednolitości w formach organizacyjnych. W uzupełnieniu swoich poprzednich instrukcyj Mini-

sterstwo Spraw Wewnętrznych podaje szereg wskazań, które zechce Pan Wojewoda uważać za obowiązujące dla organizacji tymcz. zarządów powiatowych.

Obecny przejściowy stan organizacji samorządu powiatowego poza koniecznością zapełnienia luki, powstałej wskutek rozwiązania dawnych rad i wydziałów powiatowych, ma również i to na celu, ażeby z jednej strony przygotować starostów do roli, jaka w myśl zasad uświęconych Konstytucją ma przypaść im w samorządzie powiatowym, a z drugiej strony przygotować miejscowe społeczeństwo do pozytywnej współpracy z przedstawicielem władzy administracji ogólnej na polu samorządu terytorjalnego, nie odsuwając jednocześnie miejscowego społeczeństwa od współpracy i od brania pewnej odpowiedzialności za pracę samorządu powiatowego.

Organizacja ta powinna być więc analogiczna do organizacji samorządu powiatowego w tych województwach, gdzie ten samorząd jest zorganizowany zgodnie z zasadami, przyjętemi przez art. 67 Ustawy Konstytucyjnej.

Tymczasem organizacja reprezentacji powiatowej musi przewidywać tymczasową radę powiatową, obradującą pod przewodnictwem starosty powiatowego, jako organ uchwalający i kontrolujący i tymczasowy wydział powiatowy, jako organ wykonawczy i zarządzający ze starostą powiatowym, jako przewodniczącym na czele.

Liczbę członków tymczasowej rady powiatowej pozostawia się uznaniu Pana Wojewody. Powinna być ona dostosowana do liczby ludności powiatu, intensywności jego życia gospodarczego i społecznego. Nie powinna ona przekraczać liczby 24 członków, a spadać poniżej 16 (szesnastu) członków. Liczba członków tymcz. wydziału powiatowego powinna wynosić 6 członków. Przy powoływaniu członków tymcz. zarządu powiat. należy kierować się zasadą, aby zarówno poszczególne obszary powiatu jak i sfery interesów gospodarczych i społecznych znajdowały w tymcz. zarz. powiatowym swoje przedstawicielstwo.

Co do zakresu uprawnień tych tymczasowych organów reprezentacji powiatowej oraz wzajemnego stosunku i współdziałania przewodniczącego tymcz. wydziału powiatowego z tymcz. wydziałem i tymcz. radą powiatową, to zasadniczo opierać się one powinny na odnośnych przepisach wyżej powołanej Ustawy o reprezentacji powiatowej z dn. 12 sierpnia 1866 r. oraz na praktyce, jaka się w tych sprawach wytworzyła z tem, że prezesowi rady powiatowej odpowiada starosta powiatowy, jako *przewodniczący tymcz. wydziału powiatowego*, wydziałowi powiatowemu odpowiada *tymcz. wydział powiatowy*, a radzie powiatowej — *tymcz. rada powiatowa* z pewnemi odchyleniami, które niżej będą omówione. W związku z ustaleniem tych nazw należy zaprzestać używania terminów: tymczasowy zarząd powiatowy, komisarz rządowy, rada przyboczna i t. p. W zakresie tych uprawnień tymcz. wydziałowi powiatowemu i tymcz. radzie powiatowej przysługuje głos stanowczy.

Uchwały powzięte w granicach obowiązujących ustaw przez te organa wiążą przewodniczącego tymcz. wydz. powiatowego.

Sprawy nadzoru nad samorządem gminnym, wymagające stałego i bardzo intensywnego traktowania, do czego tymcz. rada powiatowa, jako organ zbyt duży, jest niezdolna, ze względów organizacyjnych powinny być wyłączone z zakresu działania tymcz rad powiatowych i przekazane w całości tymcz. wydziałom powiatowym (p. Dział VIII ustawy gminnej i § 36 ustawy o reprezentacji powiatowej), jako organom sprawującym z ramienia Państwa nadzór nad samorządem gminnym.

Celem bliższego zbadania poszczególnych zagadnień oraz przygotowania uchwał każda tymcz. rada powiatowa powinna powołać komisje rewizyjną oraz budżetowo-finansową. Inne komisje, jak komisja drogowa, rolna, oświatowa, sanitarno-budowlana, opieki społecznej i t. p. powinny być powoływane w miarę nasuwających się potrzeb, zwracając bacznie uwagę, aby zbędne i zbyt częste zwoływania wielu komisyj nie zwiększało wydatków administracyjnych. Szczególną uwagę należy zwrócić na działalność komisji rewizyjnej. Komisja rewizyjna bada corocznie przedkładane tymcz. radzie pow. przez tymcz. wydział zamknięcia rachunkowe, przygotowuje odpowiednią uchwałę tymcz. rady pow. i z własnym wnioskiem przedstawia je radzie. Pozatem komisja rewizyjna obowiązana jest w ciągu roku budżetowego przeprowadzać doraźne kontrole wykonania budżetu, rachunkowości i działalności zakładów powiatowych oraz stanu majątku zakładowego powiatowego związku.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych uważa za niezbędne pozostawić funkcje zastępców przewodniczących tymczasowych wydziałów powiatowych przedstawicielom miejscowego społeczeństwa, o ile tylko miejscowe warunki na to pozwalają. W takim jednak razie funkcje drugich zastępców powinny pełnić miejscowi zastępcy starostów ewent. inni referendarze starostw, a to z uwagi na to, ażeby nie odsuwać ich od zarządu spraw samorządowych i przygotować ich do funkcyj, jakie im mogą być powierzone w przyszłości, jako starostom.

Urzędnicy tacy winni mieć umożliwione zapoznawanie się z działalnością organów i pracą związku powiatowego.

Nie byłoby zgodne z istotą tej organizacji, powoływanej do życia w drodze nominacji i wynikającą stąd odpowiedzialnością władzy nadzorczej za funkcjonowanie zarządu związku powiatowego, ażeby urzędnicy i funkcjonarjusze związku powiatowego byli powoływani przez

tymcz. wydział powiatowy. Powoływać pracowników może tylko ten, kto za ich pracę ponosi wobec swojej władzy wyłączną odpowiedzialność, t. j. starosta powiatowy, jako przewodniczący tymcz. wydziału powiatowego. Władzę dyscyplinarną natomiast, zgodnie z postanowieniem § 33 ustawy o reprezentacji powiatowej oraz postanowieniami miejscowych statutów, powinien pełnić tymcz. wydział powiatowy.

W wykonaniu niniejszego okólnika zechce Pan Wojewoda wydać nowe zarządzenia, wprowadzające tę organizację w każdym z podległych Jego nadzorowi związku powiatowym i w zarządzeniach tych wymienić skład osobowy tymczasowych zarządów powiatowych oraz stosownie do wyżej podanych wskazówek uregulować zakres uprawnień ich organów odnośnie materyj, których zmiany dotyczą, uchylając jednocześnie poprzednie akty w tym przedmiocie. Zarządzenia te powinny wejść w życie z dniem 1 marca 1930 r.

71.

Pismo Nr. Wojsk. 366/2
z dnia 28 lutego 1930 r.

w sprawie postępowania przy wcielaniu do szeregów poborowych przebywających zagranicą.

P. P. Wojewodom i Komisarzowi Rządu w Warszawie.

przesyła się do wiadomości.

Rozdzielnik:

P. P. Wojewodowie, Komisarz Rządu w Warszawie i Starostowie.

MINISTERSTWO
SPRAW WOJSKOWYCH
Biuro Uzupełnień
Warszawa,
dnia 20 lutego 1930 r.
L. dz. 328/Pob. Ogr.

R. 350. — Poborowi zagranicą — postępowanie przy wcielaniu do szeregów.

Z polecenia Pana Generała — II Wiceministra Spraw Wojskowych wyjaśniam, że poborowym podlegającym wcieleniu do szeregów, a przebywającym czasowo zagranicą, nie należy wysyłać kart powołania zagranicę.

Nazwiska tych poborowych powinny być przez Powiatowych Komendantów Uzupełnień podane do wiadomości właściwemu urzędowi konsularnemu R. P. zagranicą, celem wezwania ich do powrotu do kraju na własny koszt w terminie przewidzianym dla danego wcielenia.

W związku z tem należy takim poborowym wysyłać karty powołania do ich miejsc zamieszkania w kraju.

Powyższe wyjaśnienie unieważnia rozk. M. S. Wojsk. Dep. Piech. L. 5664/27. Pob. Og. Org. z dnia 23.III 1927 r.

Szef Biura Uzupełnień

Otrzymują:

D-cy O. K. I-X.
(D. O. K. IV. — na pismo L. 17160/A. R)

72.

Pismo Nr. OL. 3038/1
z dnia 4 marca 1930 r.

w sprawie delegowania urzędników na posiedzenia Sejmu.

P. P. Dyrektorom Departamentów, Naczelnikom Wydziałów i wszystkim urzędnikom M. S. W., P. Dyrektorowi Głównego Urzędu Statystycznego, P. Komendantowi Głównemu Pol. Państwowej, P. Dowódcy Korpusu Ochrony Pogranicza

podaję do wiadomości i stosowania z tem, że poniższe zarządzenie Pana Prezesa Rady Ministrów odnosi się tylko do loży Ministrów i że zapotrzebowania na karty wstępu do tejże loży zgłaszać należy do Sekretarjatu Ministra (tel. wewn. 212, zewn. 63-43).

Zarządzenie niniejsze jest uzupełnieniem regulaminu Min. Spr. Wewn. i należy je wpisać jako ustęp drugi § 143 regulaminu.

PREZES
RADY MINISTRÓW
Warszawa,
dnia 23 lutego 1930 r.
Nr. 3342

Okólnik Nr. 10

Do

wszystkich Panów Ministrów w Warszawie.

Podczas ostatniej bytności w Sejmie zauważyłem, że w loży przeznaczonej dla P. P. Ministrów znajduje się stale nadmierna ilość urzędników, przybyłych z Panami Ministrami.

Proszę Pana Ministra o wydanie zarządzenia, by urzędnicy, przybywający do Sejmu, zajmowali miejsca w loży pp. podsekretarzy stanu, a tylko ci nieliczni, których obecność w pobliżu jest Panu Ministrowi niezbędna, przebywali w loży P. P. Ministrów, zajmując przytem miejsca bądź w fotelach znajdujących się za ławami ministerjalnemi bądź stojące—każdorazowo za kartami wstępu, wydawanemi przez Sekretarjat Prezesa Rady Ministrów.

(—) K. Bartel

Prezes Rady Ministrów

73.

Pismo Nr. OI. 380/2.

z dnia 7 marca 1930 r.

w sprawie szkolenia praktykantów I kategorji.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu w Warszawie.

W związku z ustępem 5 okólnika Nr. 30 z dnia 28. II. b. r. (OI. 397/1) ustalam, jako miejsca szkolenia (próbnej służby) praktykantów I kat., w roku budżetowym 1930/31 następujące urzędy wojewódzkie i starostwa:

Urzędy wojewódzkie: 1. Urząd Wojewódzki w Krakowie, 2. Urząd Wojewódzki w Lublinie 3. Urząd Wojewódzki w Poznaniu, 4. Urząd Wojewódzki w Warszawie, 5. Urząd Wojewódzki w Wilnie.

Starostwa: w Białej, Chrzanowie, Nowym Targu i Nowym Sączu w woj. krakowskiem.

w Brasławiu Dziśnie i Wilnie w woj. wileńskiem,

w Gnieźnie, Odolanowie, Wągrowcu i Bydgoszczy w woj. poznańskiem,

w Płocku, Mińsku Mazow., Skierniewicach i Nieszawie w woj. warszawskiem, — oraz

w Węgrowie, i Lubartowie w woj. lubelskiem.

Dalsze urzędy, wyznaczone na miejsca praktyki, zostaną ogłoszone dodatkowo.

74.

Pismo Nr. OL. 2138/7.

z dnia 16 marca 1930 r.

w sprawie przestrzegania przepisów regulaminu.

Do

P. P. Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów i wszystkich urzędników M. S. W.

Zauważono, iż poszczególne Wydziały nie przestrzegają niektórych postanowień regulaminu M. S. Wewn., jakkolwiek postanowienia te obowiązywały już dawniej na podstawie okólników i zarządzeń, których istotna treść weszła następnie do regulaminu.

Między innemi stwierdzono, że:

1. wbrew § 33 regulaminu odstępuje się akta innym Wydziałom *bez wskazania punktu podziału czynności*, uzasadniającego odstąpienie oraz *za niewłaściwym podpisem*;

2. wbrew § 134 regulaminu nie zaznacza się *na karcie obiegowej daty i godziny odbioru i wysyłki aktu;*

w związku z ustępem 3 § 134 regulaminu zwracam uwagę, że jeśli opinja streszcza się tylko w „braku zastrzeżeń" — należy zaznaczyć to na *samej karcie obiegowej* — a nie na osobnej karcie; pisanie tego rodzaju krótkich adnotacyj na osobnych kartkach pomnaża niepotzebnie objętość aktów, powoduje gubienie się opinij i utrudnia ustalenie całokształtu sprawy.

Jeżeli opinja Wydziału nie mieści się na karcie obiegowej, należy zredagować ją na kartce *nie mniejszej jak ćwierć arkusza.* Niektóre Wydziały wbrew § 78 regulaminu mają zwyczaj pisać opinje i uwagi na małych świstkach papieru, które łatwo się gubią, co wywołuje dalszą zbędną korespondencję;

3. wbrew § 135 regulaminu opinje bardzo często *nie zawierają konkretnych poprawek*, a tylko luźne uwagi, z których dopiero trzeba dedukować treść poprawki;

4. wbrew § 108 pkt. 5 regulaminu Wydziały nie wskazują, czy okólnik względnie pismo należy wysłać również do powiatowych władz administracji ogólnej;

5. wbrew § 78 pkt. 3 regulaminu bruljony załatwień, jak również pisma odręczne w wielu wypadkach są pisane pismem nieczytelnem, w formie nieprzejrzystej i niestarannie, co w dużym stopniu utrudnia urzędowanie.

Przypominając powyżej wskazane przepisy regulaminu, polecam wszystkim urzędnikom bezzwłoczne dokładne zapoznanie się z regula-

minem i ścisłe przestrzeganie jego postanowień, — P. P. Dyrektorów zaś i Naczelników Wydziałów wzywam do stałego kontrolowania toku pracy podwładnych im jednostek ze stanowiska przepisów regulaminu.

VII.

Nowe książki i czasopisma.

A. Zalecone do użytku.

75.

Kalendarz Samorządowy na rok 1930.

Nakładem S-ki Wydawniczej „Samorząd" ukazał się Kalendarz Samorządowy na rok 1930.

Treść Kalendarza zawiera działy: I. Kalendarzowy i informacyjny, II Artykułowy i III. Monografje związków komunalnyzh i instytucyj publicznych.

W dziale artykułowym zamieszczone są następujące prace: A. Bogusławski — Samorząd w roku ubiegłym; inż. W. Miśkiewicz — Szkoły rolnicze i udział samorządów w ich organizowaniu oraz prowadzeniu; Józef Lec — Zapartowicz, K. Kohlmann — Zakłady doświadczalne i fermy rolne w Polsce; inż. S. Mazurowski — Konserwacja urządzeń meljoracyjnych; Józef Bek — Poradnik dla opiekunów społecznych; inż. J. Bajkiewicz — Bruki; St. Gliscczyński — Szkolnictwo powszechne; A. Świerzbiński — Jak zdobywać wkłady oszczędnościowe; Dr. L. Karpf — Dozór nad żywnością w Polsce; M. K. Pawlikowski — Co każdy powinien wiedzieć o łowiectwie i prawie łowieckiem; J. Pikiel — Pożyczki ulgowe na budownictwo wsi i miasteczek; T. Toeplitz — Polityka gruntowa; J. Długokęcki — Kapitały własne i obce w gospodarce gminnych kas pożyczkowo - oszczędnościowych; W. Ludkiewicz — Oprocentowanie wkładek w gminnych kasach pożyczkowo-oszczędnościowych; E Kopczyński — Kelendarzyk ważniejszych czynności gmin wiejskich i miejskich niewydzielonych; A. Hujda — Budżety gmin i powiatowych związków komunalnych za r. 1928/29; R. Grochowski — Wykaz ustawodawstwa w zakresie ustroju i działalności samorządu R. P.; A. Hujda i S. Podwiński — Poradnik samorządowy.

Kalendarz posiada dużą wartość aktualną dla administracji ogólnej i dla administracji samorządowej.

Książkę tę zaleca się do użytku państwowych i komunalnych władz administracji ogólnej

Książkę można nabywać w administracji „Samorządu", Warszawa. Św. Krzyska 13 m. 15. Cena zł. 7.

76

Ministerstwo zwraca uwagę na wydane w Warszawie (1928 i 1929) 3 książki *Gustawa Szymkiewicza*, Naczelnika Wydziału Prawno-Budowlanego Ministerstwa Robót Publicznych:

1) Prawo budowlane i zabudowanie osiedli (państwowa ustawa budowlana),

2) Wzory podań i załatwień w sprawach budowlanych, i

3) Prawo budowlane i zabudowanie osiedli (t. II — rozporządzenia wykonawcze i okólniki).

Książki te zawierają zbiór przepisów w sprawach budowlanych, opatrzony komentarzami oraz szereg praktycznych wskazówek, ułatwiających orjentację w dziedzinie stosowania przepisów ustawy budowlanej przez władze komunalne i państwowe.

Książki mogą być wielką pomocą dla państwowych i komunalnych urzędów administracji ogólnej i należy zwrócić na nie uwagę starostw oraz magistratów i związków komunalnych.

Drukarnia Policyjna, Warszawa, ul. Długa 38.